

2013.

godišnje izvješće

JP ELEKTROPRIVREDA HZ HB d.d Mostar

Ulica Mile Budaka 106a
88000 Mostar
Bosna i Hercegovina
tel.: +387 36 335 700
faks: +387 36 335 777
ephzhb@ephzhb.ba
www.ephzhb.ba

2013.

godišnje izvješće

Sadržaj

Riječ generalnoga direktora	6
Riječ predsjednika Nadzornog odbora	8
Misija.....	10
Vizija	10
Strategija	10
Profil JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar....	10
Politika upravljanja kvalitetom.....	11
Poslovna politika	14
Javnog poduzeća "Elektroprivreda hrvatske zajednice Herceg Bosne", d.d. Mostar	14
Poslovna politika	14
Ciljevi.....	14
Atributi.....	15
Zaključak	17
Organizacijski ustroj.....	18
Organi upravljanja.....	20
Skupština.....	20
Nadzorni odbor	20
Uprava	21
Odbor za reviziju	21
Osnovni pravni parametri Društva	22
Djelatnost Društva u unutarnjem prometu.....	22
Djelatnost Društva u vanjskotrgovinskom prometu	22
Struktura dioničara Društva	22
Trgovanje na burzi – SASE	23
Udjeli u povezanim pravnim osobama.....	23
Zaposlenički potencijali	24
Financijski pokazatelji	27
Bilanca uspjeha	27
Bilanca stanja	29
Elektroenergetska bilanca JP EP HZ HB za razdoblje I. – XII. mjeseci 2013. godine	31
Proizvodnja električne energije	41
HE Rama.....	42
HE Mostar	43
HE Peć Mlini.....	44
CHE Čapljina.....	45
HE Jajce I	46
HE Jajce II.....	47
HE Mostarsko blato	48
Planirani prozvodni objekti	55
Energetsko korištenje vjetra	55
Energetsko korištenje vode	57
Ostale aktivnosti.....	58
Energetsko korištenje fosilnih goriva	59
Distribucija električne energije	61
Opskrba električnom energijom	67
Politika zaštite okoliša.....	73
Hidrometeorološki sustav.....	74
Informacijski sustav	74
Aktivnosti na zaštiti okoliša	74
Uprava o poslovanju	77
Zaključna razmatranja	77
Nadzorni odbor o poslovanju.....	79
Skupština o poslovanju	79

Riječ generalnoga direktora

JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar u 2013. godini ostvarila je najbolje rezultate poslovanja od svoga osnutaka, s ukupnom sveobuhvatnom dobiti od 68.297.079 KM.

Nakon izuzetno dobre 2010. godine, godine 2011. i 2012. zbog velike suše i uvoza električne energije te dvije godine bilježe ogromne finansijske gubitke, dok ovom poslovnom 2013. možemo biti i više nego zadovoljni. Radi urednoga zadovoljenja potreba naših kupaca, zbog povoljne hidrologije, EP HZ HB nije bila primorana nabavljati veće količine električne energije na tržištu energije kako je prvo bitno bilo predviđeno.

Proizvedeno je 2.348,28 GWh električne energije, a pojedinačni udio proizvodnje el. energije HE Rama i CHE Čapljina u ukupno ostvarenoj proizvodnji električne energije je nešto više od 30%.

Trošak nabave električne energije je u 2013. godini u odnosu na nabavu za isto razdoblje prethodne godine, bio manji za 93,9 milijuna KM ili za 44,3%. Takva je situacija pozitivno utjecala na finansijski rezultat i manje trošenje finansijskih sredstava što se i vidi kroz analiziranje pokazatelja poslovanja koji imaju pozitivan trend rasta u odnosu na pokazatelje iz prethodnih godina.

Naplata električne energije za sveukupno isporučenu i naplaćenu električnu energiju iznosila je 90,62%. U 2013. godini za 12.394 kupca električne energije iz kategorije „kućanstvo“ sukladno Odluci Vlade F BiH o subvencioniranju kupaca umanjeni su računi za utrošenu električnu energiju. Obračunata subvencija za I-XII mjeseci 2013. godine iznosila je 744.938 KM. Revitalizacijom agregata na HE Rami u 2013. i otvorenjem novih poslovnih proizvodnih i distribucijskih objekata u Tomislavgradu i Busovači, nastavljeno kontinuirano poboljšanje poslovanja. Intenzivno smo počeli pripreme za otvoreno tržište el. energije.

Na dan 31.12.2013. godine u JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar bilo je uposleno 1834 zaposlenika što je u odnosu na stanje krajem 2012. godine manje za 64 zaposlenika ili 3,4%.

Imamo više proizvodnih objekata na čijoj realizaciji radimo, sukladno odlukama o prioritetima izgradnje energetskih objekata Vlade Federacije BiH i našim planovima.

To je dugoročno strateško opredjeljenje ovoga poduzeća i tako će ubuduće ostati.

Najviše smo uradili na projektu izgradnje VE Mesihovina kod Tomislavgrada, a tu su još i Crpna HE Vrilo također kod Tomislavgrada, VE Poklečani kod Posušja i drugi.

Pribavljamo potrebne dozvole i suglasnosti, provodimo istražne radnje i mjerenja, osiguravamo koncesije, izrađujemo predstudije i studije utjecaja na okoliš, projektnu dokumentaciju, vršimo pripremne aktivnosti na terenu i sl.

Dakako, ne zapostavljamo ni ostale kapitalne investicije i projekte u drugim segmentima djelovanja i organizacijskim jedinicama Elektroprivrede HZ HB.

Razlozi su tako dobrih poslovnih rezultata ponajprije uspješno upravljanje, dobra koordinacija rada svih struktura poduzeća, izuzetno povoljne hidrološke prilike koje su obilježile proteklo razdoblje, te racionalno korištenje raspoloživih resursa.

Vjerujem da ne trebamo strahovati za naše buduće uspješno poslovanje i kupce el. energije čije je zadovoljstvo i uredna opskrba el. energijom za nas prioritet.

Nikola Krešić, dipl.ing.el.

generalni direktor

Riječ predsjednika Nadzornog odbora

Iako dosta složena 2013. godina, sa aspekta ostvarenih finansijskih rezultata bila je dobra i Nadzorni odbor će nastaviti aktivnosti da se to nastavi i u 2014. godini. Trenutačno stanje glede osnovnih sredstava, investicija i tržišta el. energije upućuje nas na optimizam glede toga.

U novim tržišnim uvjetima, cilj je Nadzornog odbora održavati i unaprjeđivati sustavne, poslovne i stručne segmente u Društvu, tako da se zadovolje interesi svih ključnih subjekata: većinskog vlasnika, malih dioničara, poslovnih partnera, lokalnih zajednica i uposlenika.

Može se ustvrditi da je elektroenergetski sustav danas jedno od najpouzdanijih i najspremnnijih segmenata gospodarstva u Bosni i Hercegovini. Držimo da je za očuvanje pouzdanosti i snage elektroenergetskog sektora u Bosni i Hercegovini nužno da Javno poduzeće „Elektroprivreda HZ Herceg Bosne“ d.d. Mostar ostane cjelovito i restrukturirano prema europskim direktivama i zakonskoj regulativi BiH. U postizanju ovoga, potreban je konsenzus i suradnja svih čimbenika u Društvu i državi: Vlade, resornog ministarstva, FERK-a, partnerskih poduzeća i institucija i sindikata.

Društvo ima dovoljno snage, iskustva, znanja i uvida u suvremena rješenja u europskoj i svjetskoj energetici. Stoga, znat ćemo usmjeravati naše djelovanje i sačuvati snagu Društva i njegov značaj za Federaciju BiH i BiH u cjelini.

Svi poslovni parametri ukazuju na to da je put, koji je ovo društvo izabralo za postizanje ciljeva, pravi.

U narednom razdoblju ćemo, u cilju zadovoljenja svih zainteresiranih subjekata na svim razinama raditi na stalnom poboljšanju svih procesa u Društvu.

Ustrajnost i provedba naprijed navedenog, otvara mogućnost za stalna poboljšanja u radu, izgradnju novih objekata, izgradnju povjerenja prema partnerima i svim zainteresiranim subjektima, osobito kupcima, što će biti osobito važno kada se otvoriti tržište električne energije, a to nam je pred vratima.

P r e d s j e d n i k
Nadzornog odbora,
Marinko Ivanković, dipl. inž. geol.

Profil JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar

Misija

Misija JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar je kvalitetna, pouzdana i sigurna proizvodnja, distribucija i opskrba električnom energijom te razvoj novih elektroenergetskih kapaciteta prema ravnim potrebama korisnika, a u skladu s planovima razvoja Bosne i Hercegovine.

U ostvarenju misije JP Elektroprivrede HZ HB d.d. Mostar slijedit će:

- opredjeljenja održivosti ukupnog razvoja,
- opredjeljenja implementacije svjetskih iskustava i spoznaja u elektroenergetskim djelatnostima,
- opredjeljenja ekonomičnosti u poslovanju,
- opredjeljenja razvoja kadrova potrebnih elektroprivrednim djelatnostima, i
- opredjeljenja pomoć partnerima u sličnim djelatnostima. JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar ima posebnu ulogu u procesu integracije Bosne i Hercegovine u europski elektroenergetski gospodarski prostor.

Vizija

JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar želi postati temeljnim pokretačem ukupnog gospodarskog razvijanja u područjima rasprostranjenosti svoje djelatnosti, a u području Bosne i Hercegovini biti konstruktivni čimbenik ukupnog razvijanja.

Svi naši programi razvoja moraju otvarati vizije ukupnog razvoja drugih djelatnosti, a time i boljštka građana Bosne i Hercegovine i to prvenstveno kroz viđenje svoga napretka kroz razvoj elektroenergetskog sustava.

Strategija

Prioritetni srednjoročni poslovni cilj JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar odnosi se na iznalaženje rješenja uravnoteženja proizvodnje prvenstveno obnovljivim izvorima i rastućih potreba za električnom energijom, uz uvažavanje načela održivosti, a time i smanjenja uvoza energije. To će opredjeljenje biti popraćeno uspostavljanjem sustava upravljanja kvalitetom, okolišem i rizicima poslovanja u postojećim procesima i investicijskim projektima

Politika upravljanja kvalitetom

U uvjetima globalne liberalizacije i restrukturiranja energetskog sektora, sustavno upravljanje kvalitetom, sigurnošću i zaštitom okoliša, bitne su sastavnice suvremenoga tržišnog poslovanja i prioriteti ukupne poslovne politike JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar.

Kvaliteta u JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar nastaje na svakom sistematiziranom radnom mjestu. Stoga, svaki pojedinac mora biti svijestan svoje uloge, svojih ovlasti, odgovornosti i obveza za postizanje postavljenih poslovnih ciljeva, kako bi poduzeće u cijelosti bilo interno učinkovitije a eksterno otvoreniye, pripremljenije za tržišno poslovanje, suradnju s partnerima i za ulaganja kapitala.

Sustav upravljanja kvalitetom, temeljimo na načelima i zahtjevima međunarodno prihvaciene norme ISO 9001:2008, uz poštivanje zakonskih propisa, statuta i odluka organizacije, relevantnih konvencija i direktiva, smjernica, preporuka, normi i zahtjeva kupaca i drugih zainteresiranih strana. Politika kvalitete, kao sveukupna namjera i opredijeljenost uprave i rukovodstva JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar glede kvalitete, sadrži ukupnost naših opredijeljenja u poslovanju.

TRŽIŠNA ORIJENTACIJA – Temeljna je obveza JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar udovoljiti zahtjevima za kvalitetom kupaca i interesnih partnera, a to uključuje pouzdanost i sigurnost u opskrbi električnom energijom i davanja usluga u tim procesima. Zadovoljstvo je kupaca *mjera kvalitete* našeg proizvoda i usluga i uvjet poslovnog uspjeha i opstanka.

PROCESNA ORIJENTACIJA – Poslovanje JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar orijentirano je na standardizirane, pouzданe i učinkovite poslovne procese koji se stalno usavršavaju.

Iz procesno orijentiranoga i definiranoga sustava upravljanja, unutar kojega su definirane funkcionalne i procesne nadležnosti, te dokumentirana provedba svih postupaka, proističe jamstvo kvalitete. Svaki poslovni proces popraćen je internim pravilima (postupci i upute) po kojima se radi, kao i metodologijom mjerjenja rezultata rada, s jasno definiranim parametrima, kriterijima i nadležnostima.

ODLUČIVANJE NA TEMELJU ČINJENICA – Poslovne odluke temelje se na mjerjenjima, analizama podataka i informacija, provjerama i usporedbama vlastitih rezultata s ciljnim vrijednostima, standardima i postignućima sličnih organizacija iz neposrednoga i širega okruženja.

STALNO POBOLJŠANJE – Ništa u našem poslovnom sustavu ne smatramo toliko dobrim da ne bi moglo biti i bolje. Uvijek i iznova trebamo promišljati je li to najbolji način i kako možemo stvari pojednostaviti i poboljšati. Trajna je zadaća poboljšavati poslovne procese, proizvod i usluge, uvažavajući pri tome integrirano: kvalitetu, troškove i vrijeme.

ANGAŽMAN, TEHNOLOŠKA I RAD NA DISCIPLINA – Ono što nas treba razlikovati od organizacija u okruženju je stručno, osposobljeno i motivirano osoblje, timski rad, tehnološka i radna disciplina. Svaka aktivnost pri realizaciji naših procesa traži profesionalan angažman i disciplinu. Narušavanje tehnološke i radne discipline izravno utječe na upravljanje rizicima i sigurnošću što je čimbenik uspješnosti poslovanja.

STALNI NADZOR DOBAVLJAČA – U cilju osiguranja kvalitete naših objekata, postrojenja i uređaja, posebna pozornost obraća se kod odabira projektanata, isporučitelja opreme i rezervnih dijelova, izvođača radova i usluga. Sve naše dobavljače obavezno je kontinuirano provjeravati i vrednovati. Činimo sve, kako bi naši dobavljači i partneri bili zadovoljni s našim poslovnim odnosom, te da naše obveze prema njima bude izvršene.

ZADOVOLJSTVO UPOSLENIKA – Uprava i menadžment, ukupnim odnosom te sustavom nagradjivanja, osobljavanja, otvaranjem šansi napredovanja i motiviranjem, nastoji povećati kod uposlenika osjećaj zadovoljstva i pripadnosti kolektivu. Time se potiče uposlenike na prihvatanje kvalitete, zaštite okoliša i sigurnosti, kao načina života i rada.

Provedba je te politike obveza svih uposlenika i menadžmenta, a njezino nepoštivanje smarat će se povredom radnih obveza.

Proizvodnja	
Kapaciteti MW	860
• hidroenergija	860
• termoenergija	0
Ukupna proizvodnja (GWh)	2.348,28
Nabava električne energije (GWh)	1.158,18
Potrošnja (GWh)	3.506,46
• kućanstva	707,51
• izvoz	117,14
• kupci na 110 kV i više	1.163,13
• ostalo	1.518,68
Distribucija	
Distribucijski vodovi km (< 110 kV)	
Kapaciteti distribucijskih trafostanica (MVA)	
Gubici el. energije	
• gubici na distributivnim naponskim razinama	12,83 %
• ukupni gubici	6,88 %
Uposlenici na dan 31.12.2013.	1.834
Prosječna cijena pf/kWh	12,10
Stupanj naplate –distributivna naponska razina	98,94 %
Ukupni stupanj naplate	90,62 %
Prihodi (milijuna KM)	418,99
Rashodi (milijuna KM)	364,07
Bruto dobit	54,92
Neto sveobuhvatna dobit (milijuna KM)	13,38
Ukupna neto sveobuhvatna dobit (milijuna KM)	68,30
Ukupno investirano (milijuna KM)	39,42
Ukupna imovina (milijuna KM)	1.254,25
Kapital (milijuna KM)	924,87
Obveze (milijuna KM)	329,38

Poslovna politika

Javnog poduzeća "Elektroprivreda hrvatske zajednice Herceg Bosne", d.d. Mostar

Stanje i razvojne mogućnosti Javnoga poduzeća "Elektroprivreda hrvatske zajednice Herceg Bosne", d.d. Mostar (EP HZHB) određeni poslovnom politikom Poduzeća zavise od pogonske spremnosti proizvodnih i distribucijskih kapaciteta, učinkovitost opskrbe, gradnje novih proizvodnih kapaciteta i upravljanja intelektualnim i finansijskim kapitalom.

U sljedećem tekstu daju se ciljevi i atributi poslovne politike Javnoga poduzeća "Elektroprivreda hrvatske zajednice Herceg Bosne", d.d. Mostar.

Poslovna politika

Javnoga poduzeća "Elektroprivreda hrvatske zajednice Herceg Bosne", d.d. Mostar u sljedećem kratkoročnom razdoblju (pet godina) karakterizira se sljedećim ciljevima i atributima djelovanja

Ciljevi

1. Osiguranje nedostajuće količine električne energije

Liberalizacija i privatizacija tržišta električne energije, kako u državama EU tako i u državama jugoistočne Europe, ukazuje na to da su ulaganja u nove kapacitete za proizvodnju i distribuciju električne energije nužna. Potrebe za električnom energijom u svijetu rastu, starosna struktura objekata je loša. Samo u državama EU do 2030. bilo bi potrebno izgraditi 637 GW novih proizvodnih objekata. Razmjere u BiH, pa i u EP HZHB su radi većeg rada i uporabe, pomanjkanja kapaciteta i starosne strukture objekata još više nepovoljne. Proizvodni kapacitet EP HZHB trebao bi iznositi najmanje 2.400 MW s proizvodnjom električne energije od 6.400 GWh, kako bi mogla vlastitim snagama zadovoljiti postojeću potražnju za električnom energijom. S toga, EP HZHB svoj razvoj treba temeljiti na iskorištenju postojećih prirodnih resursa za proizvodnju električne energije, dakle na investicijama u proizvodne kapacitete.

EP HZHB treba biti aktivni sudionik raspisanih natječaja za dobivanje koncesije za korištenje energetskih potencijala na svim područjima BiH i regije, samostalno ili u konzorciju.

2. Razvoj distribucijske mreže i opskrbe

Jedan od ključnih čimbenika zaokruživanja procesa kvalitetnoga servisa na polju električne energije jeste kontinuirana briga za distribucijsku mrežu, njezin razvoj i modernizaciju. Distribucijska je mreža kroz nekoliko programa obnove dospila razinu uspješne distribucijske infrastrukture za prijenos električne energije do krajnjih kupaca. Međutim, i dalje je potrebno intenzivno raditi na smanjenju distribucijskih gubitaka, te povećanja pouzdanosti i smanjenja radnih troškova.

Uvođenjem tržišta električne energije u strukturi poduzeća EP HZHB pojavljuje se i novi segment poslovanja, segment opskrbe. Ovaj segment EP HZHB djelujući i na veleprodajnom i na maloprodajnom tržištu električne energije izložen je brzom i teško predvidivom stanju ponuda i potražnje za električnom energijom, te njenom cijenom. Ključni čimbenik u uspješnom zastupanju interesa poduzeća jeste kadrovska i tehnička opremljenost opskrbe.

Zbog toga, jedan od ciljeva opskrbe, kako bi uspješno odgovorila na postavljene zadaće, jeste kontinuirana povezanost sa svim relevantnim europskim točkama trgovanja električnom energijom, te briga za tarifnoga i

kvalificiranog kupca električne energije. Kako je distribucija i opskrba sučelje Poduzeća s kupcima električne energije, poseban zadatak djelatnika distribucije i opskrbe jeste briga i čuvanje pozitivne slike o Poduzeću kroz fer i transparentan odnos prema svim kupcima, te svojim djelovanjem osigurati povjerenje kupaca prema Poduzeću.

3. Širenje poslovanja

Širenje poslovanja kao jedno od ključnih prioriteta trebalo bi obuhvatiti trgovanje s drugim energetskim resursima (ugljen, plin), kako za potrebe eventualnih budućih termo i plinskih elektrana, tako i za potrebe ostalih velikih potrošača ugljena i plina. S tim bi EP HZHB na području energije iskoristila sinergijske učinke združivanja većega broja potrošača glede izgradnje skladišta energenata, ukoliko bi se takva ideja pokazala ekonomičnom.

Također, u cilju trajnoga razvoja, EP HZHB bi ulagala u alternativne izvore energije, te u metode učinkovitoga korištenja električne energije kojima se u prošlosti posvećivalo premalo pozornosti.

4. Povećanje konkurentnosti na tržištu BiH i elektroenergetskome tržištu jugoistočne Europe

Odgovarajuće promjene čekaju EP HZHB na području organiziranosti BiH elektrogospodarstva (akcijski plan). EP HZHB želi učinkovito djelovati u pravcu direktiva EU, koji BiH nalaže konkurenčnost i liberalizaciju elektroenergetskoga tržišta. Pri tomu bi bilo potrebno osigurati i zadрžati dobru suradnju između državnih agencija i EP HZHB, te između elektroprivreda Federacije Bosne i Hercegovine i RS međusobno. Odluka nije samo na EP HZHB, već i u rukama FBiH kao većinskog vlasnika EP HZHB, tako da bi bilo potrebno minimalno suglasje o razvojnoj strategiji elektroenergetike u FBiH pri kojoj trebaju biti ispoštivani interesi odgovarajućih regija i kompletan interes zajednice na kojoj djeluje EP HZHB, te cjelokupne FBiH i države BiH.

5. Snižavanje troškova

Po uspostavi konkurenčnosti za EP HZHB dolazi vrijeme svakodnevnoga dokazivanja u uvjetima oštре gospodarske utakmice. To od EP HZHB traži veću skrb za racionalizaciju poslovanja, snižavanje svih troškova koji ne ugrožavaju sigurnost i kapacitete proizvodnje, distribucije i opskrbe, ovlađavanje svim vrstama rizika i realizaciju razvojnih projekata. Pri snižavanju troškova EP HZHB ne bi koristila poteze otpuštanja uposlenih, nego prije svega traženja rješenja u mogućnosti prekvalifikacije i traženju novih programa angažiranja viška radnika.

Cilj je EP HZHB ostvariti uvjete za kvalitetna radna mjesta koja bi motivirala zaposlene za ostvarenje što boljih poslovnih rezultata.

6. Reorganizacija EP HZHB

Za jasno izražene ambicije nužno je da se EP HZHB čim prije kapitalski konsolidira, primjeni sustav korporacijskoga upravljanja, te se formalno preoblikuje u koncern koji može iskoristiti sve vlastite potencijale djelovanja u BiH i prodora u inozemstvo.

Atributi

EP HZHB treba raditi sukladno postavljenim zakonskim aktima poslovanja Federacije BiH i BiH, te najboljoj svjetskoj praksi poslovanja. Vizije, vrednote, strategije razvoja i strateški ciljevi EP HZHB oslikavaju se kroz sljedeće atribute:

Finansijska disciplina

Naš cilj dugoročnoga finansijskog uspjeha zavisi od finansijske discipline. Kao poduzeće stalnog rasta posvećeni smo i poduzetni u našem pristupu za investiranjem, ali u isto vrijeme smo svjesni naše obvezе da zaštitimo i podvučemo vrijednost dioničara odnosno vlasnika kapitala.

Finansijska disciplina znači:

- Realistična procjena rizika u kontekstu vrijednosti potencijalne investicije; niti preplatiti sredstva rada koja tražimo ili razvijamo, niti ih podcjeniti;
- Osigurati uvjete upravljanja rizikom i odgovarajuće njegovo vrednovanje;

- Smanjenje svih troškova i trošenje novca u ekstravaganciju bilo koje vrste uključujući i administrativne i druge prekomjerne troškove poslovanja.

Integritet komunikacije

Poduzeće radi na temelju ljubaznosti, integriteta, otvorenosti i korektnosti u poslovanju kako unutar Poduzeća tako i izvan njega. Dobre poslovne odluke baziraju se na potpunoj i kvalitetnoj informaciji, prezentiranoj jasno i precizno, na vrijeme, te ni s pozitivnim niti negativnim predznakom. Komunikacija mora biti dvosmjerna, na svim razinama Poduzeća, osiguravajući informacije potrebne za odlučivanje i djelovanje.

Tražimo građenje održivih odnosa poslovanja temeljenih na ljubaznosti. U radu s našim potrošačima (kupcima), opskrbljivačima, partnerima, investorima, drugim vanjskim partnerima zainteresiranim za naše poslovanje (na primjer, tisk ili analitičari) i našim konkurentima, radimo na principu "kažemo što mislimo i mislimo što kažemo".

Osiguravamo da bilo koje izvješće i druga eksterna komunikacija bude kompletan, razumljiv i istinit, te da reflektira odgovarajuće djelovanje Poduzeća. U isto vrijeme respektiramo naše obveze prema povjerljivosti informacija.

Respektiranje pojedinca

Budući da je vrijednost imovine poduzeća izuzetno visoka, uposlenici na svim razinama jesu i trebaju biti visoko educirani profesionalci od kojih se traži kontinuirana edukacija i trening. Međusobni je respekt ključni prioritet koji se demonstrira kroz:

- Respektirajući mišljenja kolega;
- Nulta tolerancija za fizičko ili verbalno zlostavljanje;
- Zaposlenje novih profesionalaca ne samo po stručnim kompetencijama, nego i s odgovarajućim etičkim stavovima i požrtvovanim radom;
- Primjena principa jednakih prilika za sve uposlenike, bez obzira na nacionalnost, spol, etničku pripadnost ili religiju;
- Poslovanje prema najvišim profesionalnim standardima, sa nultom tolerancijom prema osobama koje kompromitiraju ove standarde.

Nikome se ne jamči uposlenje do kraja života, ali se svakom uposleniku pruža šansa da u potpunosti koristi svoja znanja i sposobnosti, te da ih kontinuirano razvija. U slučaju promjene okolnosti poslovanja, Poduzeće i pojedinac će zajedno raditi na rješavanju proizašlih problema i međusobno prihvatljivoga rješenja.

Djelovanje temeljeno na sigurnosti

Relativno je lako uključiti zaštitarsku organizaciju i procedure koje će tražiti povladljivost, ali bitno je da ponašanje i sve aktivnosti djelatnika, koje mogu ugroziti fizičku, financijsku ili bilo koju drugu sigurnost Poduzeća, moraju biti izbjegnute. To se ostvaruje pravim stavom prema problemu koji se temelji na navedenim atributima poslovne politike Poduzeća, te ponašanjem koje osigurava sve aspekte sigurnosti onoga što i gdje radimo.

Ovakvo ponašanje oslobada Poduzeće od nesreća i incidenata, te izbjegava financijske gubitke i gubitak ugleda Poduzeća. Zbog toga, trebamo razumjeti proces poslovanja i rada, te biti svjesni da sve što radimo svaki dan, bez izuzetka, bude temeljito.

Timski rad

Poslovanje našega Poduzeća bazira se na suvremenim tehnološkim rješenjima, u kojima tehničke vještine, razvoj projekata, građenje, održavanje i upravljanje kompleksnim objektima, kapaciteti trgovanja, upravljanje financijskim, ljudskim, komunikacijskim resursima, računovodstveni i pravni poslovi čine bitan dio našega poslovanja. Ovakvo kompleksno poslovanje zavisi od timskoga rada, gdje svaki od uposlenika (od Nadzornoga odbora Poduzeća, preko Uprave Poduzeća do pojedinih radnih jedinica) donosi svoje sposobnosti i znanje na korištenje i međusobnu razmjenu.

Timski rad traži kompletan razmјenu informacija, te prije i radije uključivanje u proces rješavanja problema, nego isključivanje iz njega. Promoviramo filozofiju "pružene ruke" na svim razinama Poduzeća.

Ispunjavanje potreba naših kupaca traži od nas da budemo usmjereni na njih i odgovorni prema njima. Želimo da naši kupci znaju naš tim, te da respektiraju njegove sposobnosti i karakteristike.

Zaključak

Navedeni ciljevi i atributi prevode se u praktički vodič politike poslovanja EP HZHB. Oni pokrivaju naš odnos prema okolišu, zdravlju i sigurnosti, jednakim prilikama za sve, posredovanju prema ciljevima i njihovom ostvarenju, etičkoj praksi poslovanja, poštenom životu u zajednici i dobrotvornim doprinosima. Skupština društva je odobrila Statut i Etički kodeks Javnoga poduzeća "Elektroprivreda hrvatske zajednice Herceg Bosne", d.d. Mostar koji inkorporiraju sve relevantne odnose prema politici poslovanja Poduzeća, a distribuirani su na sve razine i svim uposlenicima Poduzeća. Naša politika odnosa prema statusu uposlenika i zajednice u kojoj djelujemo, sigurnosti i odnosa prema okolišu prolazi sustavni pregled i odobrava se od strane Nadzornog odbora svake godine kroz odluke redovnih i izvanrednih sjednica, te kontinuiranoga praćenja stanja u Poduzeću. Ona se ažurira i poboljšava sukladno razvoju znanosti i tehnologije. Naša se politika poslovanja treba staviti u praksu preko sustava upravljanja, utemeljenog u:

- ISO 14001
- ISO 9001
- OHSAS 18001
- Investiranje u uposlenike (Pravilnik o edukaciji uposlenika)
- Sustav upravljanja financijama
- Statut Poduzeća
- Etički kodeks Poduzeća

Dokumenti potpore politici poslovanja Poduzeća:

Statut Javnoga poduzeća "Elektroprivreda hrvatske zajednice Herceg Bosne", d.d. Mostar

Etički kodeks Javnog poduzeća "Elektroprivreda hrvatske zajednice Herceg Bosne", d.d. Mostar

Zakon o gospodarskim društvima (Službene novine Federacije BiH, br. 23/99, 45/00, 2/02, 6/02 i 29/03)

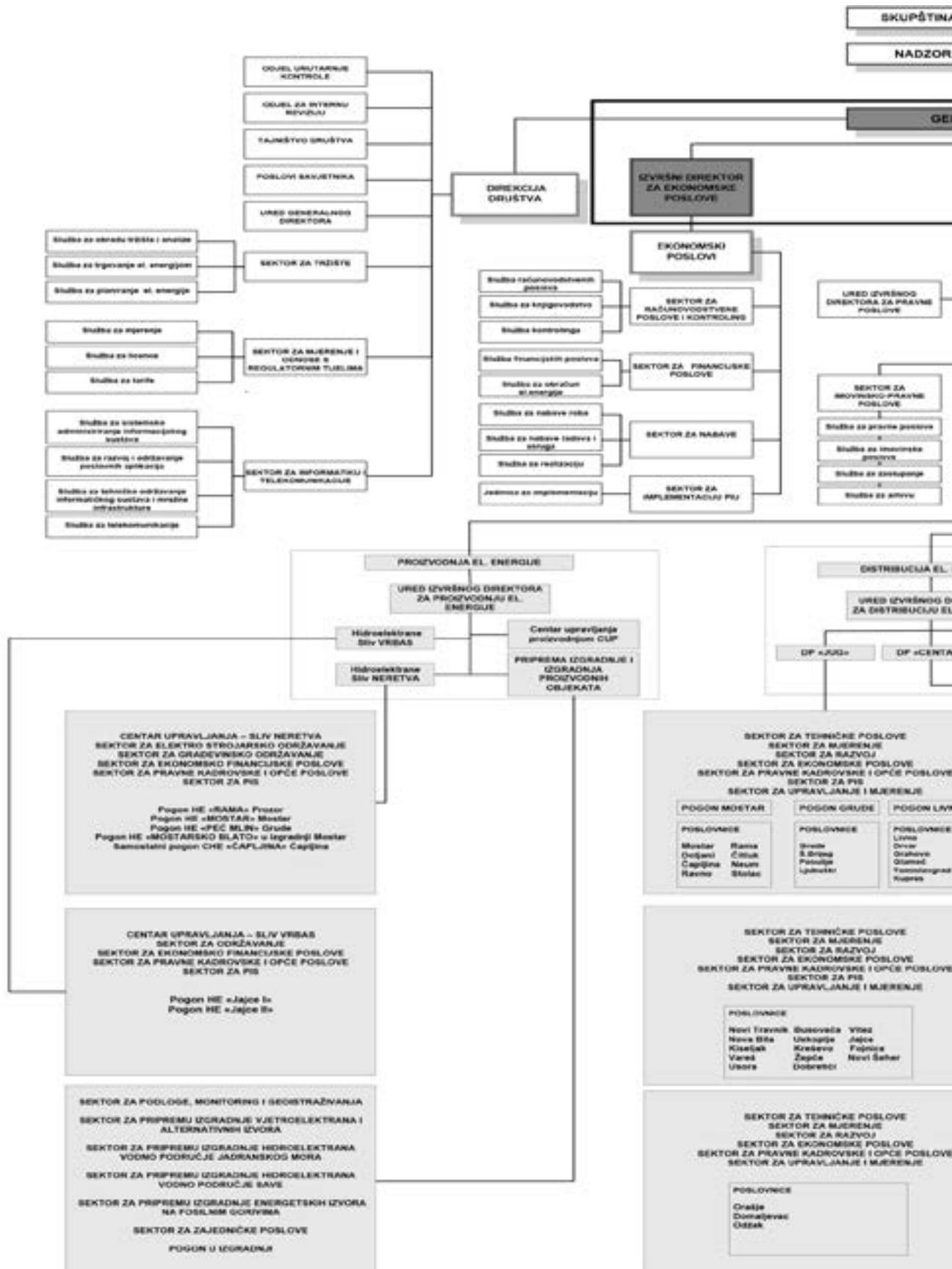
Zakon o električnoj energiji (Službene novine Federacije BiH, br. 41/02, 24/05 i 38/05)

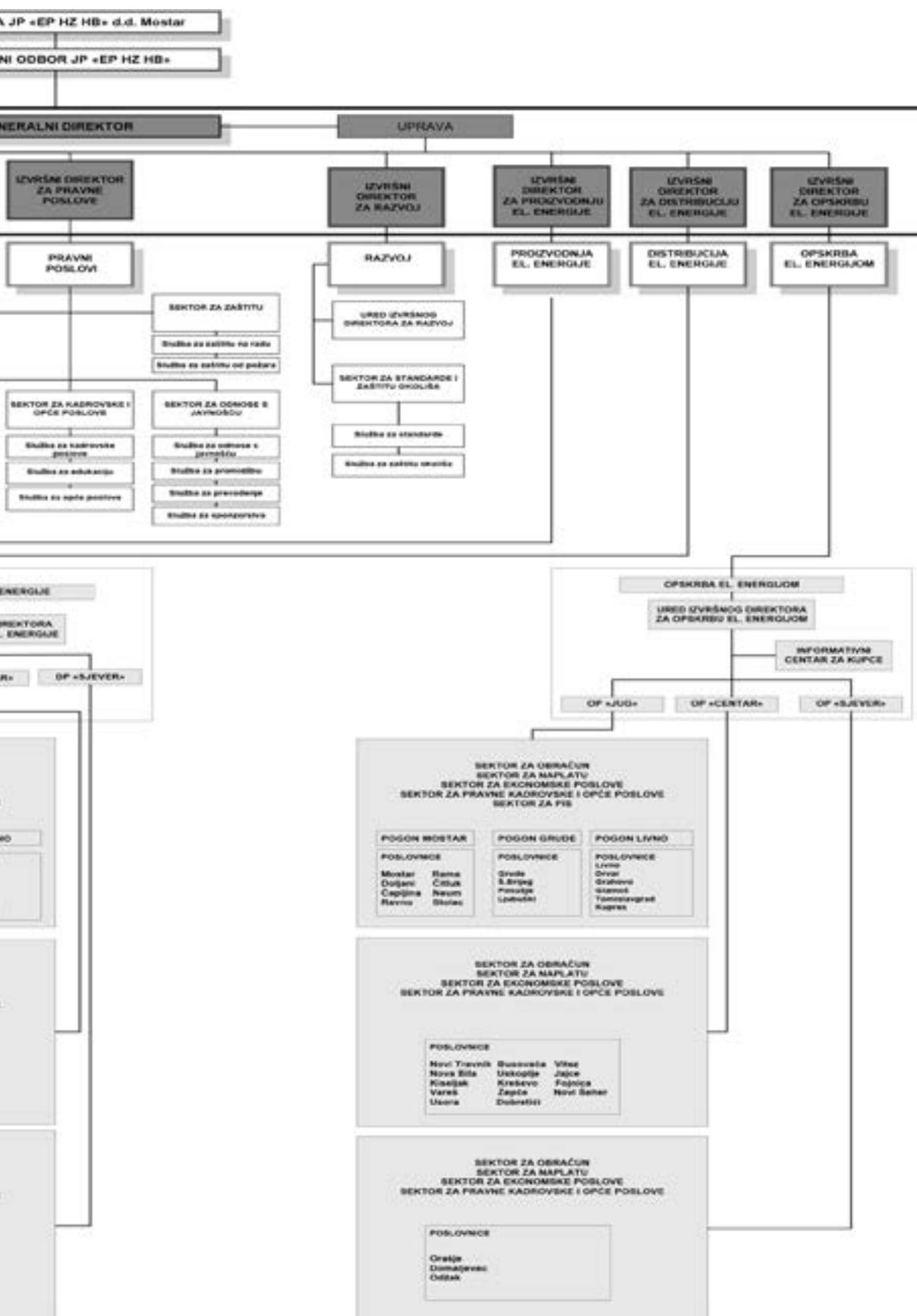
Zakon o javnim poduzećima (Službene novine Federacije BiH, br. 8/05)

Zakon o javnim nabavama u BiH (Službeni glasnik BiH, br. 49/04, 9/05, 52/05)

Organizacijski ustroj

Organi upravljanja

Skupština

Ovlasti Skupštine, koju čine dioničari, propisane su zakonom i Statutom. Skupština se održava najmanje jedanput godišnje radi izvještavanja o Godišnjem izvješću, koji uključuje Financijsko izvješće i Izvješće revizora, Izvješće Nadzornoga odbora i Izvješće Odbora za reviziju.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor ima sedam članova uključujući i predsjednika Nadzornoga odbora koje imenuje i razrješava Skupština sukladno zakonu (dva člana izabrana su 12.4.2011. godine). Nadzorni odbor nadzire rad i poslovanje i ima druge nadležnosti propisane zakonom i Statutom. Sjednice Nadzornoga odbora održavaju se prema potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca (trenutno je upražnjeno mjesto jednoga člana Nadzornoga odbora).

mr.sc. Ante Kolobarić, dipl. oec.
član

Midhad Arpadžić, dipl. ing. el.
član

Marinko Ivanković, dipl. ing. geol.
predsjednik

Marijo Bencun, dipl. arh.
član

Ervin Vrdoljak, dipl. ing. el.
član

Marijan Bunoza, dipl. ing. geod.
član

Uprava

Uprava organizira rad i rukovodi poslovanje, zastupa i predstavlja i odgovara za zakonitost poslovanja, sukladno važećim propisima i aktima. Upravu čine generalni direktor i šest izvršnih direktora. Mjesto člana Uprave – izvršnog direktora za Distribuciju električne energije trenutno je upražnjeno.

Odbor za reviziju

Odbor za reviziju sastoji se od tri člana uključujući i predsjednika. Obveze i odgovornosti Odbora za reviziju propisane su zakonom i Statutom. U Odboru za reviziju Društva su: predsjednik – Tomislav Galić, dipl.oec. i članovi – Draško Krišto, dipl. oec. i Nedžad Balavac, dipl.oec.

Robert Majić, dipl.oec.
izvršni direktor za Opskrbu el. energijom

Nikola Krešić, dipl.ing.el.
generalni direktor

mr.sc. Robert Križan, dipl. ing.el.
izvršni direktor za Proizvodnju el. energije

Ivana Bunoza, dip. oec.
izvršna direktorica za Ekonomski poslove

Milan Lovrić, dipl.oec.
izvršni direktor za Razvoj

Mate Pavković, dipl. iur.
izvršni direktor za Pravne poslove

Osnovni pravni parametri Društva

Javno poduzeće *Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne* dioničko društvo, sa sjedištem u Mostaru, Mile Budaka 106 A (u daljem tekstu: Društvo) ima pravni kontinuitet od 17.11.1992. godine.

Godine 2004. godine izvršena je privatizacija 10% državnoga kapitala Društva.

Tijela Društva utvrđena su Statutom i to su: Skupština, Nadzorni odbor, Odbor za reviziju i Uprava (generalni direktor i izvršni direktori).

Identifikacijski broj: 4227248350007

ID br. PDV: 227248350007

Temeljni kapital iznosi 736.166.000 KM, a podijeljen je na 7.361.660 redovnih (običnih) dionica.

Nominalna vrijednost dionice iznosi 100,00 KM.

Temeljni kapital sastoji se od privatiziranoga (dioničkoga) kapitala od 10% i državnoga kapitala 90%.

Djelatnost Društva u unutarnjem prometu:

proizvodnja i distribucija električne energije, opskrba električnom energijom, trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, proizvodnja opreme za kontrolu distribucije električne energije, proizvodnja ostale električne opreme, proizvodnja hidroelektrične, termoelektrične i električne energije iz drugih izvora, prijenos, prodaja i distribucija električne energije, izgradnja i održavanje objekata niskogradnje, visokogradnje i njihovih dijelova, izgradnja i održavanje hidrograđevinskih objekata, postavljanje električnih instalacija i opreme i drugih instalacijskih poslova, posredništvo za trgovinu određenim proizvodima, trgovina na veliko ostalim strojevima za industriju i druge ostale poslovne djelatnosti.

Djelatnost Društva u vanjskotrgovinskom prometu:

- uvoz električne energije, roba i pružanje usluga i z okvira registrirane djelatnosti,
- izvoz električne energije, roba i pružanje usluga iz okvira registrirane djelatnosti,
- posredovanje i zastupanje u prometu roba i usluga i
- uvoz rezervnih dijelova, repromaterijala i opreme za obavljanje djelatnosti.

Struktura dioničara Društva

Na temelju Rješenja Agencije za privatizaciju u Federaciji BiH o odobravanju Programa privatizacije i Početne Bilance poduzeća, u 2002. godini je proveden Javni upis dionica i u II krugu, prodano 10% ukupnog kapitala Društva u iznosu od 73.616.600 KM.

Najveće učešće kod pravnih osoba ima Vlada Federacije BiH sa 6.626.306 dionica ili sa 90%, a ostatak je u vlasništvu investicijskih fondova, banaka i ostalih pravnih osoba rezidenata i nerezidenata.

Trgovanje na burzi – SASE

Dana 15.9.2004. godine JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar je uvrštena na SASE – Sarajevsku burzu vrijednosnih papira, pod simbolom emitenta JPEMR*, a početna vrijednost dionice je iznosila 50 KM. Za dvije i pol godine vrijednost dionice JPEMR-a je povećana za više od 3 puta, da bi nakon toga svih narednih godina bilježila znatno niže vrijednosti. Prosječna vrijednost dionice na dan trgovanja 16.12.2013. godine iznosila 34,78 KM.

Udjeli u povezanim pravnim osobama

JP „*Elektroprivreda HZ Herceg-Bosne*“ d.d. Mostar posjeduje udjel u temeljnog kapitalu Poduzeća „Konstruktor-Neretva“ d.o.o. Čapljina u visini od 859.665 KM. Tijekom 2006. godine u ovom poduzeću je došlo do povećanja temeljnog kapitala ulaganjem od strane člana Konstruktor- inženjering d.d. Split, što je rezultiralo procentualnim smanjenjem udjela našeg Društva na 14,00%.

U temeljnog kapitalu poduzeća Elektrokontrol HZ HB d.o.o. Čapljina koji iznosi 432.500,00 KM „*JP Elektroprivreda HZ Herceg-Bosne*“ d.d. Mostar posjeduje udjel u iznosu od 247.139 KM ili 57,14%.

* nazivi JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar na Sarajevskoj burzi vrijednosnih papira (SASE) od 15. rujna 2004. godine

Zaposlenički potencijali

Na dan 31.12.2013. godine u JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar je bilo uposleno 1834 zaposlenika što je u odnosu na stanje krajem 2012. godine manje za 64 zaposlenika ili 3,4%.

Uspoređujući kvalifikacijsku strukturu zaposlenih u odnosu na strukturu zaposlenih krajem 2012. godine, vidljivo je da nije bilo povećanja broja zaposlenih po bilo kojoj kvalifikacijskoj strukturi, a najveće smanjenje zaposlenih je bilo po NK, PK i KV stupnju obrazovanja.

Društvo je tijekom toga izvještajnog razdoblja, u ukupnom broju zaposlenih, imalo 37 pripravnika radi stjecanja iskustava u struci i koji su do završetka pripravničkog staža bili zaposlenici organizacijskog dijela Direkcija Društva.

Svi oni su nakon završenoga pripravničkog staža do 31.12.2013. godine, napustili Društvo

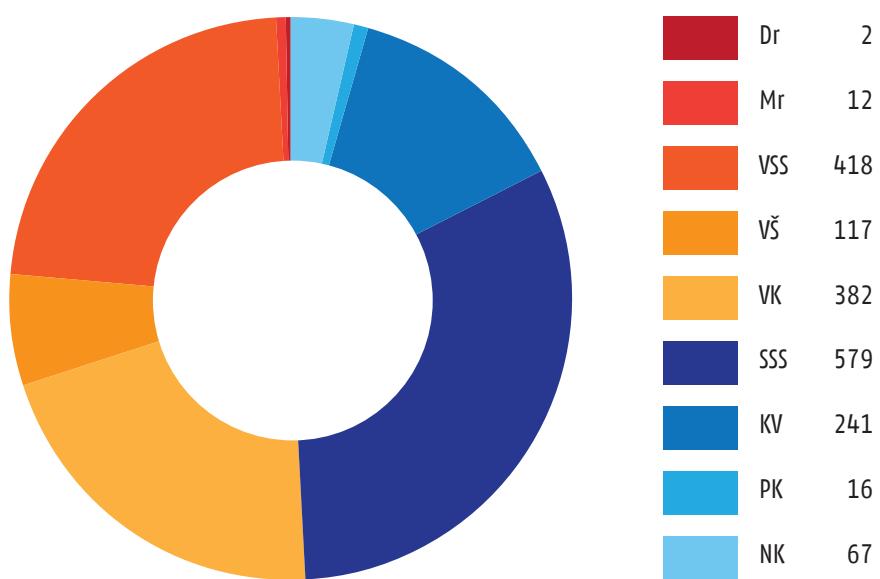
Nastavljena je praksa stipendiranja studenata različitih zanimanja (natječaj za stipendije objavljen tijekom 2013. godine), upućivanja zaposlenika na seminare, tečajeve i druge oblike stručnog obrazovanja kao i kontinuirana edukacija nižeg, srednjeg i top menadžmenta.

Takav način upravljanja kadrovima će sigurno bolje odgovoriti zahtjevima modernijeg i profitabilnijeg poslovanja te rezultirati uspješnjim izvršavanjem radnih zadataka.

Kvalifikacijska struktura uposlenih

Stupanj obrazovanja	Proizvodnja el.energije		Distribucija el.energije		Opskrba el.energijom		Direkcija Društva i ostale organ. jedinice		UKUPNO		Indeks 11/10	Struktura u%
	31.12. 2012.	31.12. 2013.	31.12. 2012.	31.12. 2013.	31.12. 2012.	31.12. 2013.	31.12. 2012.	31.12. 2013.	31.12. 2012.	31.12. 2013.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
NK	30	27	38	36	4	3	1	1	73	67	91,8	3,7
PK	2	1	12	12	3	3	0	0	17	16	94,1	0,9
KV	62	55	153	151	36	33	9	2	260	241	92,7	13,1
SSS	130	130	247	242	183	188	40	19	600	579	96,5	31,6
VK	72	70	264	259	53	52	1	1	390	382	97,9	20,8
VŠ	30	29	55	56	26	25	8	7	119	117	98,3	6,4
VSS	101	103	140	139	76	77	108	99	425	418	98,4	22,8
Mr.	5	4	4	4	1	2	2	2	12	12	100,0	0,6
Dr.	1	1	0	0	0	0	1	1	2	2	100,0	0,1
Ukupno	433	420	913	899	382	383	170	132	1898	1834	96,6	100

Kvalifikacijska struktura I-XII 2013.

Starosna struktura uposlenih

	Proizvodnja el.energije		Distribucija el.energije		Opskrba el.energijom		Direkcija Društva i ost. org. jedinice		UKUPNO		Index 11/10	Struktura u %
	31.12. 2012.	31.12. 2013.	31.12. 2012.	31.12. 2013.	31.12. 2012.	31.12. 2013.	31.12. 2012.	31.12. 2013.	31.12. 2012.	31.12. 2013.		
STAROSNA STRUKTURA	433	420	913	899	382	383	170	132	1898	1834	96,6	100
ispod 30 godina	40	29	93	71	44	35	48	16	225	151	67,1	8
od 30-39 godina	95	94	229	230	111	113	51	49	486	486	100,0	26
od 40-49 godina	101	102	293	287	115	112	36	30	545	531	97,4	29
od 50-59 godina	152	145	258	263	100	109	31	31	541	548	101,3	30
preko 60 godina	45	50	40	48	12	14	4	6	101	118	116,8	6
STRUKTURA PO RADNOM STAŽU	433	420	913	899	382	383	170	132	1898	1834	96,6	100
ispod 10 godina	94	89	228	212	108	108	98	61	528	470	89,0	26
od 10-19 godina	123	123	293	293	137	132	35	32	588	580	98,6	32
od 20-29 godina	92	85	235	234	77	80	24	23	428	422	98,6	23
od 30-35 godina	73	68	97	96	40	41	11	14	221	219	99,1	12
preko 35 godina	51	55	60	64	20	22	2	2	133	143	107,5	8

Može se konstatirati da JP "Elektroprivreda HZ Herceg-Bosne "d.d. Mostar ima povoljnu starosnu strukturu zaposlenih. 34,8% zaposlenih je mlađe od 40 godina, što omogućuje relativno laku prilagodbu na novije i zahtjevниje uvjete rada i poslovanja. U ukupnom broju zaposlenih 1163 zaposlenika ili 63,5% je tehničke struke, 243 zaposlenika ili 13,3% je ekonomске struke, 76 zaposlenih ili 4,2% je pravne struke i 428 zaposlenika ili 23,4% je ostalih usmjerenja. Promatrajući polnu strukturu 78,3% od ukupnog broja zaposlenih su muškog spola.

Financijski pokazatelji

JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar je za od I. do XII. mjeseci 2013. godine rentabilno poslovalo i ostvarilo dobit u poslovanju.

Dobit poslovne godine (neprekinutog poslovanja) iznosila je 54.917.741 KM, a ostala sve-obuhvatna dobit kao rezultat prenošenja dijela revalorizacijskih rezervi stalnih sredstava (revalorizacijske rezerve nastale temeljem suočenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine na fer vrijednost -MRS 16 i MRS 38) sukladno MRS- međunarodnim računovodstvenim standardima iznosila je 13.379.338 KM.

Sukladno navedenome, ukupna sveobuhvatna dobit poslovne godine je 68.297.079 KM

Razlog ovakvog dobrog poslovnog rezultata je izuzetno povoljna hidrološka situacija tijekom obračunskog razdoblja koja je za rezultat imala znatno veću ostvarenju proizvodnju električne energije od proizvodnje za isto razdoblje 2012.godine, te donesenih poslovnih odluka od strane Uprave.

Navedena situacija je nametnula potrebu izrade rebalansa Plana poslovanja te s obzirom da je on rađen početkom mjeseca studenoga 2013. godine, rebalansirane veličine su definirane dotadašnjim ostvarenjima, pa nadalje nećemo vršiti usporedbu stvarnog poslovanja sa rebalansom.

U pojedinim stavkama izvješća, usporedbu ćemo dati samo s ostvarenjima za isto razdoblje prethodne godine.

Radi urednog zadovoljenja potreba naših kupaca, zbog povoljne hidrologije, JP EP HZ HB nije bila primorana nabavljati veće količine električne energije na tržištu energije kako je prvo bitno bilo predviđeno. Trošak nabave električne energije je u 2013. godini u odnosu na nabavu za isto razdoblje prethodne godine, bio manji za 93,9 milijuna KM ili za 44,3%.

Bilanca uspjeha

Ukupan prihod je u razdoblju siječanj- prosinac 2013.godine ostvaren u iznosu od 418.989.353 KM i u odnosu na ostvarenje za isto razdoblje prethodne godine, viši je za 9%

Prihodi od prodaje električne su ostvareni u iznosu od 391.031.295 KM i u odnosu na ostvarenja za isto razdoblje u 2012.godini, veći su za 9,3%. U strukturi prihoda od prodaje električne energije najveće učešće imaju prihodi od prodaje električne energije tarifnim kupcima na distributivnim naponskim razinama (49,1%), prihodi tarifnih kupaca na 110 kV i više (32,2 %) i prihodi od trgovine električnom energijom (18,7%).

Prihode od prodaje tarifnim kupcima na 110 kV i više i prihode od trgovine električnom energijom u ovom izvještajnom razdoblju sačinjavaju prihodi od isporuke električne energije slijedećim kupcima i to: Aluminiju d.d. Mostar (113,4 mil KM), Željeznicama Federacije BiH (0,93 mil KM), Elektroprivredi BiH (19,3 mil KM), B.S.I Jajce (22,6 mil KM), ostalim netarifnim kupcima unutar BiH (63,3 mil KM) i izvoz električne energije (9,8 mil KM).

Moramo napomenuti da smo tijekom 2013.godine kupcima na 110 Kv i više Aluminiju d.d. Mostar i Željeznicama FBiH zbog neblagovremenog plaćanja računa za isporučenu električnu energiju u 2012.godini, zaračunali zateznu kamatu i to ; Aluminiju d.d. Mostar u iznosu od 1.504.901,34 KM koja do danas nije naplaćena, te je u cilju naplate iste pokrenuta i tužba pred nadležnim sudom, te Željeznicama F BiH u iznosu 8.555,28 KM, koja je u cijelosti naplaćena.

Prihodi od prodaje usluga su ostvareni u iznosu od 15.378.568 KM, a sačinjavaju ih: prihodi od pomoćnih usluga (10,3 mil KM) i prihodi od usluga trećim osobama (5,2 mil KM) i to: prihodi od priključaka, prihode od elektroenergetskih suglasnosti, revizija projekata, održavanja i opravke elektroenergetske mreže (kod Distribucije električne energije) i pregleda mjernih mjesta, baždarenja brojila, zamjena uklopnih satova, isključenja i ponovnih uključenja potrošača električne energije (kod Opskrbe električnom energijom).

Ostvareni ostali prihodi (11.265.278 KM) se odnose na: prihode od ukidanja dugoročnih rezerviranja, prihode od naplate otpisanih potraživanja i dobitaka od prodaje stalnih sredstava i promjene računovodstvenih politika i ispravke neznačajnih grešaka.

Ukupni rashodi Društva u razdoblju siječanj–prosinac 2013.godine iznosili su 364.071.612 KM što je u odnosu na ostvarenje za isto razdoblje prethodne godine manje za 15,1 % (ovo znatno smanjenje je rezultat smanjenja troška nabave el. energije u obračunskom razdoblju za 44,3% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine).

Poslovni rashodi iznosili su 346.488.035 KM, rashodi financiranja (kamate i negativne tečajne razlike) 3.302.119 KM, a ostali rashodi 14.281.458 KM.

U ostalim rashodima najveće učešće imaju rashodi na temelju ispravke vrijednosti i otpisa nenaplativih potraživanja (9,4 mil KM).

U strukturi poslovnih rashoda troškovi nabave električne energije su iznosili 117.809.906 KM, trošak amortizacije 52.056.074 KM, troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima 63.579.715 KM, te ostali nespomenuti troškovi poslovanja 113.042.340 KM.

Ovi ostali nespomenuti troškovi poslovanja su u odnosu na ostvarenje istih u prethodnoj godini veći za 36,5%, a razlog ovoga povećanja je slijedeći: zbog veće proizvodnje el. energije u obračunskom razdoblju u odnosu na prethodnu godinu za skoro 2 puta, naknade za hidroakumulaciju su povećane za cca 13 milijuna KM i troškovi vodoprivredne naknade za 1,2 milijuna KM.

Masa sredstava za plaće za obračunsko razdoblje 2013.godine, iznosila je 63.579.715 KM i u odnosu na planirano masu sredstava za plaće manja je za 6,2% (jer nije došlo do zapošljavanja onolikog broja zaposlenih koliko je planom predviđeno), a u odnosu na plaće iz istog razdoblja prethodne godine također manja za 3,8%. (u svih dvanaest mjeseci 2013. godine vrijednost bruto satnice za obračun plaća je iznosio 4,2 KM, što nije bio slučaj u 2012. godini).

Svi troškovi u poslovanju na koje je Društvo moglo utjecati značajno su smanjeni u odnosu na iste u prethodnim godinama. Ukupno ostvareni rashodi za ovo obračunsko razdoblje su manji u odnosu na rashode u prethodnoj godini za 15,1%.

Napominjemo da je Uprava Društva u 2013. godini donijela odluku o isplati regresa za godišnji odmor u visini od 70% prosječne plaće Društva, (što nije bio slučaj u 2012.godini jer je osnovica bila prosječna plaća zaposlenika) tako da je zbog navedenog, trošak regresa u odnosu na trošak prethodne godine smanjen za cca 600.000 KM.

Ukupna potraživanja od tarifnih kupaca na distributivnim naponskim razinama, kupaca na 110 kV i više i kupaca u inozemstvu na dan 31.12.2013.godine su iznosila bruto 213.361.998 KM, ispravka vrijednosti potraživanja 98.512.883 KM i potraživanja nakon ispravke vrijednosti 114.849.115 KM.

Bilanca stanja

U prikazanoj bilanci stanja na dan 31.12.2013.godine vrijednost poslovne aktive Društva je 1.254.255.240 KM što je iznad stanja poslovne aktive na dan 31.12.2012.godine (indeks 104,4).

Stalna sredstva su smanjena za 1,1%, a tekuća sredstva su povećana za 53% (zbog povećanja stavke gotovina,kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani (indeks 157,5). Stanje gotovine na dan 31.12.2013. godine je za 3,2 puta veće od stanja koncem prethodne godine.

Vertikalna (struktorna) analiza aktive pokazuje učešće stalnih sredstava s 85,1%, a tekućih s 14,9%.

U strukturi pasive kapital sudjeluje s 73,7 %, dugoročne obveze s 11,2%, dugoročna rezerviranja s 8,6%, kratkoročne obveze s 4,4%, odložene porezne obveze s 1,1% i pasivna vremenska razgraničenja s 0,9%.

U strukturi kapitala temeljni dionički kapital iznosi 736.166.001,00 KM, revalorizacijske rezerve 190.807.787 KM, gubitak ranijih godina 70.403.957 KM, neraspoređena dobit ranijih godina 13.379.339 KM i neraspoređena dobit izvještajne godine 54.917.741 KM.

Bilanca uspjeha za 2013. Godinu

Red. broj	O P I S	Ostvareno I-XII 2012.	Rebalans Plana za 2013. godinu	Ostvareno I-XII 2013.	Indeks 5/3	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Poslovni prihodi (1.1.+ 1.2.)	373.905.558	408.092.103	406.409.863	108,7	99,6
1.1.	Prihodi od prodaje električne energije (1.1.1.+1.1.2.+1.1.3.)	357.862.994	392.492.103	391.031.295	109,3	99,6
1.1.1.	Tarifni kupci na distribut. napon. razinama	190.474.218	193.339.373	192.084.436	100,8	99,4
1.1.2.	Kupci na 110 kV i više	127.522.826	128.779.530	125.851.999	98,7	97,7
1.1.3.	Trgovina el. energijom	39.865.950	70.373.200	73.094.860	183,4	103,9
1.2.	Prihodi od usluga	16.042.564	15.600.000	15.378.568	95,9	98,6
2.	Prihodi od financiranja	2.046.800	1.500.000	1.314.212	64,2	87,6
3.	Ostali prihodi	8.497.988	6.900.000	11.265.278	132,6	163,3
4.	UKUPNI PRIHODI (1+2+3)	384.450.346	416.492.103	418.989.353	109,0	100,6
5.	Poslovni rashodi (5.1.+ 5.2.+ 5.3.+ 5.4.)	413.485.213	360.552.300	346.488.035	83,8	96,1
5.1.	Nabavljena energija	211.685.908	127.800.000	117.809.906	55,7	92,2
5.2.	Nespomenuti troškovi poslovanja	82.817.539	109.593.500	113.042.340	136,5	103,1
5.3.	Amortizacija	52.923.713	55.412.500	52.056.074	98,4	93,9
5.4.	Masa sredstava za plaće	66.058.053	67.746.300	63.579.715	96,2	93,8
6.	Rashodi financiranja	3.684.156	4.842.400	3.302.119	89,6	68,2
7.	Ostali rashodi	11.474.790	9.815.900	14.281.458	124,5	145,5
8.	UKUPNI RASHODI (5+6+7)	428.644.159	375.210.600	364.071.612	84,9	97,0
9.	Bruto dobit / gubitak (4 - 9)	-44.193.813	41.281.503	54.917.741	-	133,0
10.	Porezi iz dobiti					
11.	Dobitak/gubitak utvrđen direktno u kapitalu	11.835.417	8.000.000	13.379.338	-	167,2
11.1.	Neto ostala sveobuhvatna dobit/gubitak	11.835.417	8.000.000	13.379.338	-	
12.	Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (9.+11.)	-32.358.396	49.281.503	68.297.079	-	138,6

Bilanca stanja JP EP HZ HB

Red br.	OPIS	Stanje 31.12.2012.	Stanje 31.12.2013.	Učešće (u %)	Indeks 4/3
1	2	3	4	5	6
AKTIVA					
1.	STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	1.079.156.409	1.066.828.118	85,1	98,9
1.1.	Nematerijalna sredstva	2.535.696	1.747.709	68,9	
1.2.	Nekretnine postrojenja i oprema	1.075.273.438	1.058.776.238	98,5	
1.3.	Ostala stalna materijalna sredstva	16.656	16.656	100,0	
1.4.	Dugoročni finansijski plasmani	1.330.619	6.287.515	472,5	
1.5.	Druga dugoročna potraživanja	0		0,0	
2.	TEKUĆA SREDSTVA	122.513.780	187.427.122	14,9	153,0
2.1.	Zalihe i sredstva namijenjena prodaji	9.902.297	9.998.874	101,0	
2.2.	Gotovina, kratkoročna potraživanja i kratk. plasmani	112.611.483	177.428.248	157,6	
	Poslovna aktiva (I + II)	1.201.670.189	1.254.255.240	100,0	104,4
	Vanbilančna aktiva	328.651.943	328.654.749		100,0
	UKUPNO AKTIVA	1.530.322.132	1.582.909.989		103,4
PASIVA					
1.	KAPITAL	868.818.027	924.866.911	73,7	106,5
1.1.	Dionički kapital	736.166.001	736.166.001		100,0
1.2.	Zakonske rezerve	7.084.510	0	0,0	
1.3.	Revalorizacijske rezerve	203.055.984	190.807.787	94,0	
1.4.	Neraspoređena dobit ranijih godina	11.835.418	13.379.339	113,0	
1.5.	Neraspoređena dobit izvještajne godine	0	54.917.741	0,0	
1.6.	Gubitak ranijih godina	-45.130.074	-70.403.957	156,0	
1.7.	Gubitak izvještajne godine	-44.193.812	0	0,0	
2.	DUGOROČNA REZERVIRANJA	90.216.052	108.476.750	8,6	120,2
3.	DUGOROČNE OBVEZE	139.364.073	140.697.400	11,2	101,0
3.1.	Dugoročni krediti	139.364.073	140.697.400		101,0
4.	KRATKOROČNE OBVEZE	77.775.128	55.612.928	4,4	71,5
4.1.	Kratkoročne finansijske obveze	8.340.424	11.345.234		136,0
4.2.	Obveze iz poslovanja	53.136.131	30.713.716		57,8
4.3.	Obveze po osnovu plaća naknada i ostalih primanja zaposlenih	6.367.013	6.260.686		98,3
4.4.	Druge obveze	42.664	30.594		71,7
4.5.	Obveze za PDV	3.374.543	3.083.569		91,4
4.6.	Obveze za ostale poreze i dažbine	6.514.353	4.179.129		64,2
4.7.	Obveze za porez na dobit	0	0		0,0
5.	PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	2.935.133	3.170.617	1,1	108,0
6.	Odložene porezne obveze	22.561.776	21.430.634	0,9	95,0
	Poslovna pasiva (1+2+3+4+5)	1.201.670.189	1.254.255.240	100,0	104,4
	Vanbilančna pasiva	328.651.943	328.654.749		100,0
	UKUPNO PASIVA	1.530.322.132	1.582.909.989		103,4

Elektroenergetska bilanca JP EP HZ HB za razdoblje I. – XII. mjeseci 2013. godine

Ukupna proizvodnja električne energije u svim hidroelektranama JP EPHZHB d.d. Mostar u razdoblju I-XII mjeseci 2013.godine je iznosila 2.348,28 GWh što je na razini rebalansirane proizvodnje. Da napomenemo da je zbog izmijenjenih okolnosti poslovanja tijekom godine koje su nastupile nakon izrade i usvajanja Plana poslovanja Društva za 2013. godinu, a u prvom redu zbog izuzetno povoljnih hidroloških uvjeta, rađen Rebalans EEB te izvršeno usklajivanje proizvodnje, nabave i potrošnje električne energije s ostvarenjem. Pošto je to rađeno u zadnja dva mjeseca poslovne godine, ostvarenje EEB je u razini rebalansiranih vrijednosti i kod proizvodnje električne energije i nabave i potrošnje električne energije kod svih naših kupaca.

U odnosu na ostvarenu proizvodnju za isto razdoblje 2012.godine, proizvodnja električne energije u 2013 je znatno veća za 1.118,9 GWh ili za 91%. Razlog ostvarenja dobre proizvodnje električne energije leži prvenstveno u vrlo povoljnoj hidrološkoj situaciji tijekom šest mjeseci 2013.godine, a naročito u prva četiri mjeseca ove godine, te pune pogonske spremnosti svih naših hidroelektrana.

U ukupnoj proizvodnji električne energije, HE Rama je ostvarila veću proizvodnju od rebalansirane za 126,6 GWh ili za 21,8%.

Pojedinačno učešće proizvodnje HE Rama i CHE Čapljina u ukupno ostvarenoj proizvodnji električne energije je nešto više od 30%.

Nabava nedostajuće električne energije na tržištu je zbog povoljne hidrologije bila znatno manja u odnosu na planiranu nabavu (indeks 66,8), a u odnosu na rebalans nabave manja za cca 4%.

Nabava električne energije na tržištu zbog obvezne opskrbe svih tarifnih kupaca je bila manja nego planirana što je pozitivno utjecalo na finansijski rezultat i manje trošenje finansijskih sredstava.

Prodaja električne energije na tržištu u 2013. godini je iznosila 899,25 GWh. Ta je količina prodavana većinom u prvim mjesecima ovoga polugodišta kada su i hidrološke prilike za nas bile vrlo povoljne.

Usporedni pokazatelji ostvarenja Elektroenergetske bilance Elektroprivreda HZ HB za razdoblje I-XII mjeseci 2013. godine, dati su u Tablici 1.

Ostvarenje Elektroenergetske bilance u 2013. godini (GWh)

Red br.	ELEMENTI BILANCE	Rebalans Bilance 2013.	Ostvarenje Bilance 2013.	Odnosi % 4:3
1	2	3	4	5
1.	PROIZVODNJA	2334,7	2348,28	100,6
1.1.	Hidroelektrane – neto	2334,7	2348,28	100,6
1.2.	Hidroelektrane iz crpnog rada	0	0	0
2.	NABAVA	1205,6	1158,18	96,1
2.1.	Kupnja na tržištu	557,2	902,95	162,1
2.2.	Kupnja od malih HE	18,9	14,71	77,9
2.3.	Dodatna kupnja na tržištu i kupnja na distrib. nivou	593,8	183,22	30,9
2.4.	Energija za anuliranje neželjenih odstupanja	35,7	57,30	0,0
3.	RASPOLOŽIVA ENERGIJA (1+2)	3540,3	3506,46	99,1
4.	UKUPNA POTROŠNJA (4.1.+4.2.+4.3.+4.4.)	2649,5	2607,21	90,1
4.1.	Distribucijska potrošnja – bruto (4.1.1.+4.1.2.)	1358,8	1343,83	98,9
4.1.1.	Distribucijska potrošnja – neto	1164,8	1171,15	100,6
4.1.2.	Gubici na mreži distribucije	194,0	172,68	89,1
4.2.	Kupci na naponu 110 kV i više (4.2.1.+4.2.2+4.2.3.+4.2.4.)	1189,1	1163,2	97,9
4.2.1.	Aluminij, Mostar	969,0	943,78	97,4
4.2.2.	B.S.I., Jajce	216,8	216,07	100
4.2.3.	Steelmin BH, Jajce	-	-	-
4.2.4.	JP Željeznice F BiH	3,3	3,35	101,6
4.3.	Gubici na prijenosnoj mreži	101,6	100,18	98,6
4.4.	Električna energija za crpni rad	0,0	0,0	0,0
5.	ISPORUKA-OPSKRBA SUSJEDNIH DISTRIBUCIJSKIH SUSTAVA I PRODAJA NA TRŽIŠTU	890,8	899,25	101
6.	BILANCA (3.- 4. - 5.)	0,0	0,0	0,0

Financijski pokazatelji poslovanja 2012./2013.godina

Pokazatelj	poželjna veličina	Razdoblje	
		I - XII mј. 2012	I - XII mј. 2013
1. Pokazatelji likvidnosti			
Koeficijent tekuće likvidnosti	> 2	1,58	3,37
kratkotrajna imovina		122.513.780	187.427.122
kratkoročne obveze		77.775.128	55.612.928
Koeficijent trenutne likvidnosti	> 0,1	0,23	1,03
novac		17.685.611	57.307.952
kratkoročne obveze		77.775.128	55.612.928
Koeficijent ubrzane likvidnosti	> 1	1,45	3,19
novac i potraživanja		112.611.483	177.428.248
kratkoročne obveze		77.775.128	55.612.928
Koeficijent finansijske stabilnosti	< 1	1,07	1,00
Dugotrajna imovina		1.079.156.409	1.066.828.118
Kapital + dugoročne obveze		1.008.182.100	1.065.564.311
2. Pokazatelji zaduženosti			
Koeficijent zaduženosti	< 0,5	0,18	0,16
ukupne obveze		217.540.964	196.310.328
ukupna imovina		1.201.670.189	1.254.255.240
Koeficijent financiranja	< 1	0,25	0,21
ukupne obveze		214.540.964	196.310.328
kapital		868.818.027	924.866.911
Koeficijent vlastitog financiranja	> 0,5	0,72	0,74
kapital		868.818.027	924.866.911
ukupna imovina		1.201.670.189	1.254.255.240
Koef.pokrića troškova kamata	Što veći	-	18,27
bruto dobit + kamate		0	58.098.580
troškovi kamata		0	3.180.839
3. Pokazatelji aktivnosti			
Koef. obrta ukupne imovine	Što veći	0,32	0,35
ukupan prihod		384.450.346	418.989.353
ukupna imovina		1.201.670.189	1.201.670.189
Koef. obrta kratkotrajne imovine	Što veći	3,14	2,24
ukupan prihod		384.450.346	418.989.353
kratkotrajna imovina		122.513.780	187.427.122
Koef. obrta potraživanja	Što veći	1,91	1,92
prihod od prodaje		373.905.558	409.159.644
potraživanja od kupaca		195.596.523	213.361.998
Trajanje naplate potraživanja	Što manji	191	190
365		365	365
koef. Obrta potraživanja		1,91	1,92

Pokazatelj	poželjna veličina	Razdoblje	
		I - XII mј. 2012	I - XII mј. 2013
4. Pokazatelji ekonomičnosti			
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	> 1	0,90	1,15
ukupni prihodi		384.450.346	418.989.353
ukupni rashodi		428.644.158	364.071.612
Ekonomičnost poslovnih aktivnosti – operativni faktor	< 1	1,11	0,85
operativni rashodi		413.485.212	346.488.035
operativni prihodi		373.905.558	409.159.644
Radni faktor	<1	0,95	0,71
uk.troškovi poslovanja – amortizac – kamate		356.916.181	291.251.122
poslovni prihodi		373.905.558	409.159.644
Ekonomičnost financiranja	> 1	0,56	0,40
financijski prihodi		2.046.800	1.314.212
financijski rashodi		3.684.156	3.302.119
5. Pokazatelji profitabilnosti			
Bruto profitna marža	što veći	-	0,13
bruto dobit		-	54.917.741
prihodi od prodaje		-	409.159.644
Profitabilnost imovine ROA	što veći	-	0,05
neto dobit		-	54.917.741
ukupna imovina		-	1.201.670.189
Profitabilnost kapitala ROE	što veći	-	0,06
neto dobit		-	54.917.741
kapital		-	924.866.911
Povrat na investirano ROI	što veći	-	1,39
neto dobit		-	54.917.741
investirano		-	39.423.894
EBITDA	što veći		
dobit prije poreza, amortizacije i rashodnih kamata		12.375.219	110.154.654
EBIT	što veći		
dobit prije poreza i rashodnih kamata		-40.548.495	58.098.580
6. Pokazatelji investiranja			
EPS- zarada po dionici	što veći	-	7,46
neto dobit		-	54.917.741
broj dionica		-	7.361.660
7. Produktivnost rada			
što veći	0,65	1,28	
proizvodnja el.energije u GWh		1.229,30	2.348,20
broj zaposlenih		1.898	1.834

Realizacija investicija JP EP HZ HB za I-XII 2013. godine - UKUPNO

ORGANIZACIJSKE CIJELINE	REALIZACIJA INVESTICIJA ZA I-XII 2013. GODINE						
	UKUPNO 1	VLASTITA SREDSTVA 2	KREDITI 3	OSTALO 4	Učesče 3/2	Učesče 4/2	Učesče 5/2
JP "ELEKTROPRIVREDA HZ HB" d.d. MOSTAR	39.423.894	22.203.845	11.424.105	5.795.944	56,3	29,0	14,7
A. PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE	22.480.966	5.617.389	11.424.105	5.439.472	25,0	50,8	24,2
B. DISTRIBUCIJA ELEKTRIČNE ENERGIJE	16.670.069	16.313.597	0	356.472	97,9	0,0	2,1
C. OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM	105.883	105.883	0	0	100,0	0,0	0,0
D. DIREKCIJA DRUŠTVА I OSTALE ORG. JEDINICE	166.976	166.976	0	0	100,0	0,0	0,0

Prilikom sagledavanja Realizacije investicija za 2013. godinu mora se uzeti u obzir kako su na stupanj realizacije investicija utjecali predviđeni zakonski rokovi sukladno Zakonu o javnim nabavama, što podrazumijeva i eventualnu uporabu predviđenih pravnih lijekova, a što je u konačnici značajno utjecalo na realizaciju investicija.

Planirane nove investicije se dijelom nisu mogle realizirati iz razloga što je Plan poslovanja za 2013 god. usvojen tek u svibnju mjesecu 2013 god.

Deloitte.

Deloitte d.o.o.
Jadranska bb
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Tel: +387 (0)33 277 560
Fax: +387 (0)33 277 561
www.deloitte.com/ba

Izvješće nezavisnog revizora

Dioničarima JP ELEKTROPRIVREDA HRVATSKE ZAJEDNICE HERCEG-BOSNE D.D. Mostar:

Obavili smo reviziju konsolidiranih finansijskih izvješća JP Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg-Bosne d.d. Mostar (u daljem tekstu "Grupa"), prikazanih na stranicama od 4 do 42 koji se sastoje od konsolidiranog izvješća o finansijskom položaju na dan 31. prosinca 2013. godine, te konsolidiranih izvješća o računu dobiti i gubitka i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvješća o promjenama na kapitalu i izvješća o novčanom toku za godinu koja je tada završila, kao i sazetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih bilješki.

Odgovornost Uprave za konsolidiranu finansijsku izvješću

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih konsolidiranih finansijskih izvješća sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, kao i za one interne kontrole koje Uprava smatra neophodnim za pripremanje konsolidiranih finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prijevare ili grešaka.

Odgovornost Revizora

Nala je odgovornost izraziti neovisno mišljenje o priloženim konsolidiranim finansijskim izvješćima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i obavimo na način da dobijemo razumno uvjerenje da konsolidirana finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogreške.

Revizija uključuje provjeru dokaza, pomoću testiranja, koji potvrđuju iznose i druge informacije objavljene u konsolidiranim finansijskim izvješćima. Odabir procedura zavisi od prosudbi revizora, uključujući ocjenu rizika da konsolidirana finansijska izvješća sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prijevare ili grešaka. Za potrebe ocjene rizika, revizor vrši procjenu internih kontrola vezanih za pripremanje i fer prezentiranje konsolidiranih finansijskih izvješća, u svrhu određivanja revizorskih procedura u danim uvjetima, ali ne u svrhu davanja mišljenja u pogledu funkciranja internih kontrol Grupe. Revizija također uključuje i procjenu primjenjenih računovodstvenih politika te ocjenu značajnih procjena Uprave, kao i ocjenu prikaza konsolidiranih finansijskih izvješća u cijelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg kvalificiranog mišljenja.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno tice osnovano u skladu sa zakonom Ujedinjenog Kraljevstva Velika Britanija i Sjeverne Irske imenu "UK private company limited by guarantee", i njenim regionalnim poduzećima, od kojih je izvodi zadani i namenjan pravni subjekti. Bliskino posjetite www.deloitte.com/ba za detaljnije opise posmatrane strukture Deloitte Touche Tohmatsu Limited i njegovih firmi članica.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Osnova za kvalificirano mišljenje

Kao što je objašnjeno u bilješkama 3 i 11, Grupa vodi vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme koristeći model revalorizacije. Zadnja revalorizacija je obavljena 31. prosinca 2004. godine. Tijekom 2013. godine, Uprava Grupe je neuspješno objavila nekoliko natječaja kako bi angažirali neovisnog procjenitelja i kako bi odredili promjene u fer vrijednosti ove imovine, ukoliko iste postoje. Nismo bili u mogućnosti da odredimo efekte gore navedenog na finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

Kvalificirano mišljenje

Po našem mišljenju, osim za moguće efekte navedene u sekciji "Osnova za kvalificirano mišljenje", konsolidirana finansijska izvješća prikazuju objektivno i realno, u svim materijalno značajnim stavkama, konsolidirani finansijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2013. godine, te rezultate njegovog poslovanja i novčanih tokova za godinu koja je tada završila, sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Naglašavanje činjenica

Bez daljnog kvalificiranja našeg mišljenja, skrećemo Vam pažnju na Bilješku 19. ovih konsolidiranih finansijskih izvješća, Grupa nije postupala sukladno odredbama kreditnog sporazuma potписанog između Europske banke za obnovu i razvoj ("EBRD") i Grupe. Na dan ovih finansijskih izvješća, Uprava nije svjesna bilo kakvih okolinosti i informacija koje bi je dovele do uvjerenja da nepoštivanje ovih odredbi može rezultirati ranjom otplatem EBRD kredita ili dodatnim obvezama za Grupu.

Deloitte d.o.o.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašteni revizor

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

30. travanj 2014.

Sabina Softić, partner i ovlašteni revizor

Deloitte.

Deloitte d.o.o.
Jadranska 6b
71000 Sarajevo
BiH i Hercegovina
Tel: +387 (0)33 277 560
Fax: +387 (0)33 277 561
www.deloitte.com/ba

Izvješće neovisnog revizora

Dioničarima JP ELEKTROPRIVREDA HRVATSKE ZAJEDNICE HERCEG-BOSNE D.D., Mostar

Obavili smo reviziju nekonsolidiranih finansijskih izvješća JP Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg-Bosne d.d. Mostar (u daljem tekstu "Društvo"), koji se sastoje od nekonsolidirane bilance na dan 31. prosinca 2013. godine, nekonsolidiranih računa dobiti i gubitka, izvješća o sveobuhvatnoj dobiti, izvješća o promjenama u kapitalu i izvješća o novčanom tijeku za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza temeljnih računovodstvenih politika i drugih bilješki uz finansijska izvješća.

Odgovornost Uprave za nekonsolidirane finansijska izvješća

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih nekonsolidiranih finansijskih izvješća sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Odgovornosti Uprave obuhvačaju: dizajniranje, uspostavljanje i održavanje internih kontrola vezanih za pripremanje i fer prezentiranje nekonsolidiranih finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prijevare ili grešaka.

Odgovornost Revizora

Naša je odgovornost izraziti neovisno mišljenje o priloženim nekonsolidiranim finansijskim izvješćima na temelju naše revizije. Izuzev za navedeno u paragrafu "Ograničenje obima revizije", reviziju smo obavili sukladno Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim pravilima te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u razumnoj mjeri uvjerili da nekonsolidirana finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogreške.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u nekonsolidiranim finansijskim izvješćima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza nekonsolidiranih finansijskih izvješća, bilo kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje nekonsolidiranih finansijskih izvješća kako bi odredio revizijske postupke primjerene danim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola u Društvu. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenošći primjenjenih računovodstvenih politika te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza nekonsolidiranih finansijskih izvješća u cjelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno lice osnovano u skladu sa zakonom Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Škotske (oznomo "UK private company limited by guarantee"), i među njegovih članova, od kojih je svaki zaseban i samostalan pravni subjekt.
Molimo pogledate www.deloitte.com/beばe za detaljni opis pravne strukture Deloitte Touche Tohmatsu Limited i njegovih firmi članica.

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Osnova za kvalificirano mišljenje

Kao što je navedeno u bilješkama 3 i 11, Društvo vodi vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme koristeći model revalorizacije. Zadnja revalorizacija je obavljena 31. prosinca 2004. godine. Tijekom 2013. godine, Uprava Društva je neuspješno objavila nekoliko natječaja kako bi angažirali neovisnog procjenitelja i kako bi odredili promjene u fer vrijednosti ove imovine, ukoliko iste postoje. Nismo bili u mogućnosti da odredimo efekte gore navedenog na finansijska izvješća za godinu koja je završila 31. prosinca 2013.

Mišljenje

Po našem mišljenju, osim za moguće efekte navedene u sekciji "Osnova za kvalificirano mišljenje", nekonsolidirana finansijska izvješća prikazuju objektivno i realno, u svim materijalno značajnim stavkama, nekonsolidirani finansijski položaj Društva na dan 31. prosinca 2013. godine, te rezultate njegovog poslovanja i novčanih tijekova za godinu koja je tada završila, sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Naglašavanje činjenice

Skrećemo Vam pažnju na Bilješku 20. ovih nekonsolidiranih finansijskog izvješća, Društvo nije postupalo sukladno odredbama kreditnog sporazuma potписанog između Europske banke za obnovu i razvoj ("EBRD") i Društva. Na dan ovih finansijskih izvješća, Uprava nije svjesna bilo kakvih okolnosti i informacija koje bi je dovele do uvjerenja da nepoštivanje ovih odredbi može rezultirati ranjom otplatom EBRD kredita ili dodatnim obvezama za Društvo.

Skrećemo pažnju na činjenicu da je Društvo ove nekonsolidovane finansijske izvještaje sastavilo na temelju i prema zahtjevima zakona i propisa Federacije Bosne i Hercegovine, te da je ulaganje u podružnicu u ovim finansijskim izvještajima iskazano po trošku sticanja. Bolje razumijevanje finansijskog položaja Grupe može se dobiti uvidom u konsolidovane finansijske izvještaje Društva, kao što je navedeno u Bilješci 3.

Naš izvještaj nije kvalifikovan po gore navedenom.

Deloitte d.o.o.

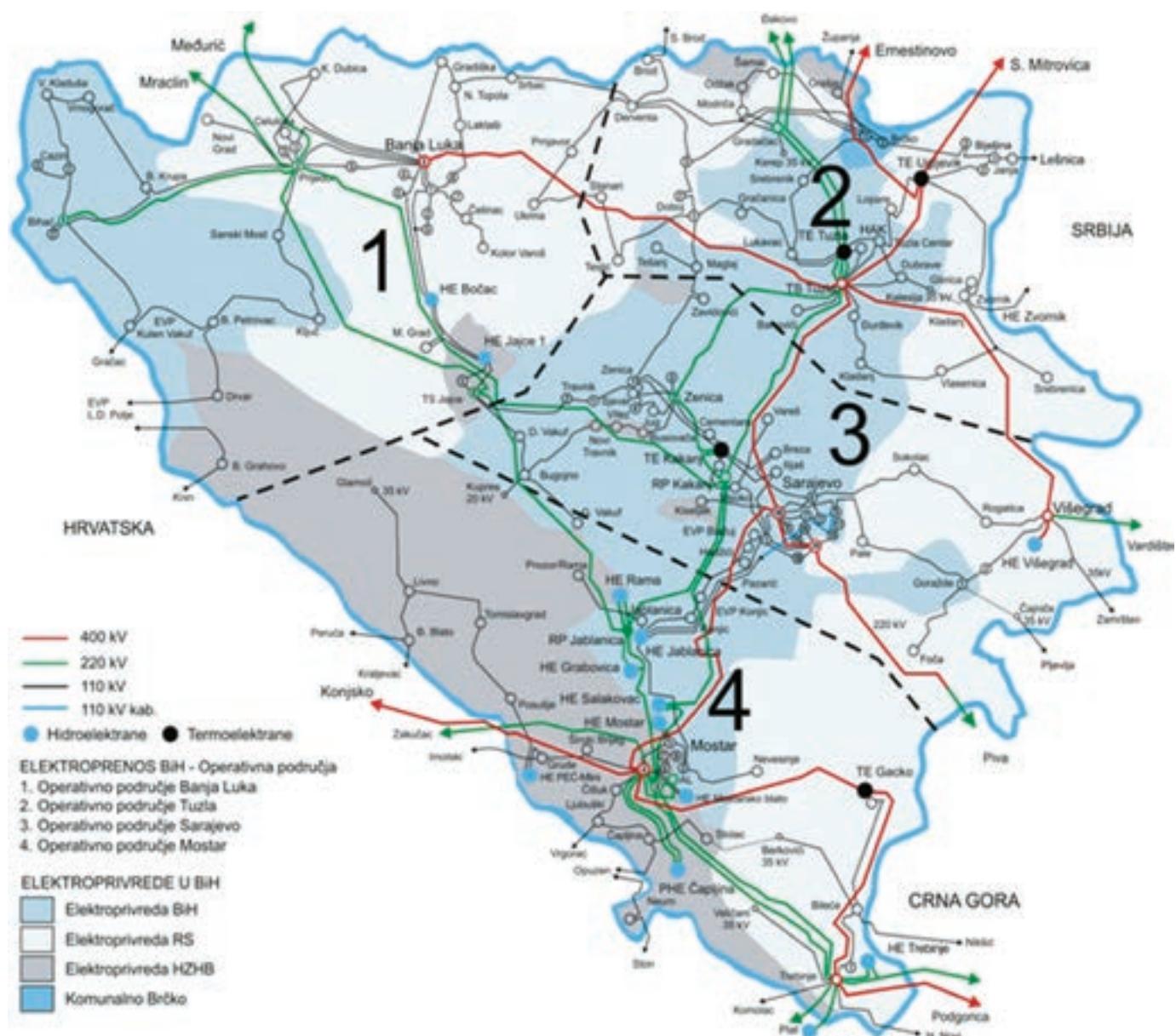
Sead Bahtanović, direktor i ovlašteni revizor

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

30. travanj 2014. godine

Sabina Špolić, partner i ovlašteni revizor

Proizvodnja električne energije

U Proizvodnji električne energije obavljaju se poslovi pripreme, planiranja i objedinjavanja proizvodnje električne energije, poslovi redovitoga i investicijskoga održavanja, poslovi istraživanja, revitalizacije postojećih i pripreme i izgradnje novih objekata i drugi poslovi sukladno Pravilniku o unutarnjoj organizaciji JP *Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar*.

Osnovnu unutarnju organizaciju Proizvodnje električne energije čine organizacijski dijelovi: Ured izvršnoga direktora proizvodnje, Sektor za upravljanje proizvodnjom, Hidroelektrane-Sliv Neretva, Hidroelektrane-Sliv Vrbas i Sektor za pripremu izgradnje i izgradnju proizvodnih objekata (PIPO).

Cjelokupna proizvodnja električne energije ostvaruje se u hidroelektranama koje imaju ukupnu instaliranu snagu od 860 MW i moguće godišnje proizvodnje od 2.277 GWh.

Proizvodni potencijal

Hidroelektrane	Godina puštanja u pogon	Raspoloživa snaga MW
HE Rama	1968.	2 x 80
CHE Čapljina	1979.	2 x 220
HE Mostar	1987.	3 x 24
HE Jajce 1	1957.	2 x 30
HE Jajce 2	1954.	3 x 10
HE Peć Mlini	2004.	2 x 15
HE Mostarsko blato	2010.	2 x 32,650

U 2013. godini prioritetna zadaća bila je pravodobno održavanje i praćenje realizacije proizvodnje, čime je ostvarena visoka razina pogonske spremnosti postrojenja i opreme za proizvodnju električne energije. Ostvarena proizvodnja u 2013. godini je 2.348,28 kWh, što je u odnosu na rebalans 0,6 %, a 70,7 % iznad planirane.

HE Rama

Hidroelektrana Rama najveće je postrojenje u sustavu hidroelektrana na Neretvi. Smještena je u Hercegovačko-neretvanskoj županiji. Strojarnica se nalazi na cesti Jablanica-Rama, a brana i akumulacija smještene su u neposrednoj blizini grada Prozor- Rama. Puštena je u pogon 1968. godine.

Osnovni podaci	Broj agregata	2	
	Instalirana snaga	160	MW
	Tip hidroelektrane	derivacijsko-akumulacijska	
Generatori	Tip	trofazni sinkroni	S-4758-16
	Proizvođač	Končar	
	Godina stavljanja u pogon	1968.	
	Pravidna snaga	90	MVA
Turbine	Tip	Francis	
	Proizvođač	Litostroj	
	Instalirana snaga	80	MW
Brana i akumulacija	Građevinska visina brane	103	m
	Geodetska visina (visina brane od temelja)	96	m
	Hidraulična visina	89	m
	Duljina u kruni brane	230	m
	Duljina dovodnoga tunela	9.536	m
	Promjer dovodnoga tunela	5,0	m

HE Mostar

Hidroelektrana Mostar je posljednje postrojenje u nizu elektrana izgrađenih na rijeci Neretvi, a smještena je 6 km uzvodno od grada Mostara u Hercegovačko-neretvanskoj županiji. Puštena je u pogon 1987. godine, a nakon sanacije ratnih oštećenja ponovno je puštena u rad 1997. godine.

Osnovni podaci	Broj agregata	3	
	Instalirana snaga	72	MW
	Tip hidroelektrane	pribransko-akumulacijska	
Generatori	Tip	trofazni sinkroni	S-6546-40
	Proizvođač	Končar	
	Godina stavljanja u pogon	1987./1988.	
	Pravidna snaga	30	MVA
Turbine	Tip	Kaplan	K - 5
	Proizvođač	Litostroj	
	Instalirana snaga	23,6	MW
Brana i akumulacija	Građevinska visina brane	44	m
	Geodetska visina (visina brane od temelja)	28	m
	Duljina u kruni brane	255,6	m
	Kota krune brane	81	m n.m.

HE Peć Mlini

Hidroelektrana Peć Mlini nalazi se u Zapadnohercegovačkoj županiji u općini Grude. Koristi vode rijeke Tihaljine na prirodnoj visinskoj razlici od 107 metara između Imotsko-grudskoga polja, Nuga i strojarnice u podnožju brda Petnik na lokaciji Peć Mlini. Puštena u pogon 2004. godine.

Osnovni podaci	Broj agregata	2	
	Instalirana snaga	2 x 15,3	MW
	Tip hidroelektrane	derivacijsko-protočna	
Generatori	Tip	trofazni sinkroni	
	Proizvodač	Končar	
	Godina stavljanja u pogon	2004.	
	Pravidna snaga	18	MVA
Turbine	Tip	Francis	K - 5
	Proizvodač	Litostroj	
	Instalirana snaga	15,88	MW
Brana	Maksimalna radna kota	254	m n.m
	Minimalna rada kota	249	m n.m
	Nominalni protok – turbinski rad	15	m ³ /s
	Duljina dovodnoga tunela	1.540	m
	Promjer dovodnoga tunela	3,6	m

CHE Čapljina

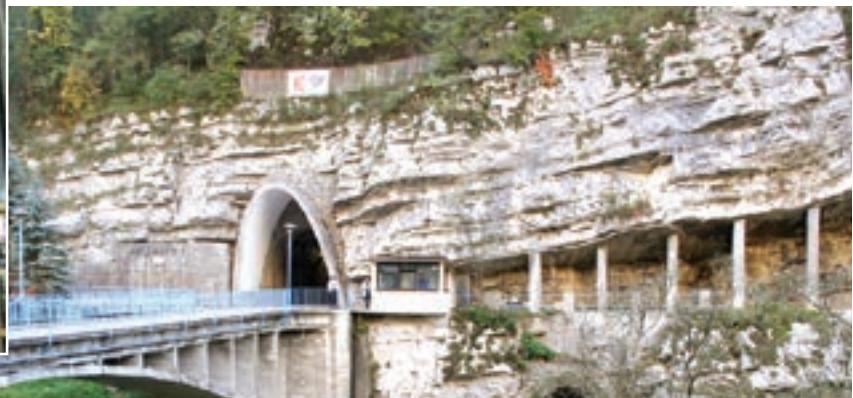
Crpna HE Čapljina nalazi se u Hercegovačko-neretvanskoj županiji na donjem toku rijeke Trebišnjice. Koristi vode vlastitoga slivnog područja i vode rijeke Trebišnjice kroz Popovo polje. Puštena je u pogon 1979.god.

Osnovni podaci	Broj agregata	2	
	Instalirana snaga	420	MW
	Tip hidroelektrane	reverzibilno-crpno-akumulacijska	
Generatori	Tip	trofazni sinkroni	
	Proizvođač	AEG	
	Godina stavljanja u pogon	1979.	
	Pravidna snaga	240	MVA
Turbine	Tip	Francis	
	Proizvođač	Riva - Calconi	
	Instalirana snaga	250	MW
Brana i akumulacija	Maksimalna radna kota	231,5	m n.m
	Minimalna radna kota	224	m n.m
	Nominalni protok - turbinski rad	112,5	m ³ /s
	Nominalni protok - crpni rad	85	m ³ /s
	Dujina dovodnoga tunela	8.110	m
	Promjer dovodnoga tunela	8,0	m

HE Jajce I

Hidroelektrana Jajce I nalazi se u Srednjobosanskoj županiji na lijevoj strani rijeke Vrbasa, na cesti Jajce–Banjaluka. Od grada Jajca udaljena je 7 km. Hidroelektrana koristi vodu prirodne akumulacije Velikoga plivskog jezera čija je nadmorska visina 428 m n.m. Puštena je u pogon 1957. godine.

Osnovni podaci	Broj agregata	2	
	Instalirana snaga	60	MW
	Tip hidroelektrane	derivacijsko-protočna	
Generatori	Tip	trofazni sinkroni	
	Proizvođač	Končar	
	Godina stavljanja u pogon	1957.	
Turbine	Prividna snaga	36	MVA
	Tip	Francis	
	Proizvođač	KMW	
Brana i akumulacija	Instalirana snaga	30	MW
	Minimalna radna kota jezera	425,8	m n.m.
	Maksimalna radna kota jezera	427,1	m n.m.
	Duljina dovodnoga tunela	5.700	m
	Promjer dovodnoga tunela	5,4	m

HE Jajce II

Hidroelektrana Jajce II izgrađena je na rijeci Vrbas u Srednjobosanskoj županiji i nalazi se 17 km nizvodno od grada Jajca. Puštena je u pogon 1954. godine.

Osnovni podaci	Broj agregata	3		
	Instalirana snaga	30	MW	
	Tip hidroelektrane	derivacijsko-protočna		
Generatori	Tip	trofazni sinkroni		
	Proizvođač	Končar		
	Godina stavljanja u pogon	1954.		
	Prividna snaga	12,5	MVA	
Turbine	Tip	Francis		
	Proizvođač	Voith + Litostroj		
	Instalirana snaga	10	MW	
Brana i akumulacija	Minimalna radna kota	326,5	m n.m.	
	Maksimalna radna kota	328,5	m n.m.	
	Duljina dovodnoga tunela	2.880	m	
	Promjer dovodnoga tunela	5,5	m	

HE Mostarsko blato

HE Mostarsko blato smještena je jugozapadno od grada Mostara i energetski koristi prirodnu visinsku razliku od 178 m između Mostarskoga blata i Bišća polja, tj. doline rijeke Neretve. HE Mostarsko blato koristi vode sliva Lištice. Puštena je u pogon 2010. godine.

Osnovni podaci	Broj agregata	2
	Instalirana snaga	2 x 32,650 MW
	Tip hidroelektrane	Derivacijska
Generatori	Tip	Sinkroni trofazni generator
	Proizvođač	Končar-generatori i motori, d.d. Zagreb
	Godina stavljanja u pogon	2010.
	Pravidna snaga	35.300 kVA
Turbine	Tip	Francis, okomita
	Proizvođač	Litostroj
	Instalirana snaga	29,960 MW
Brana i akumulacija	Građevinska visina brane	- m
	Geodetska visina (visina brane od temelja)	- m
	Hidraulička visina	- m
	Duljina u kruni brane	- m
	Duljina dovodnoga tunela	2.207 m
	Promjer dovodnoga tunela	4,20 m

POGON HE RAMA

- Projekt rekonstrukcije HE RAMA
 - Završeni radovi na agregatu br.1., agregat nakon uspješnog probnog rada pušten u komercijalni pogon;
 - Pripremni radovi i početak radova na agregatu br.2. Puštanje aggregata br.2. u pogon se očekuje do kraja 2014. godine;
 - Redoviti radovi na održavanju kompletne opreme na elektrani;

POGON HE MOSTAR

- Kapitalni remont generatora br.3.
- Redoviti radovi na održavanju kompletne opreme na elektrani;

POGON HE MOSTARSKO BLATO

- Završeni radovi na izgradnji odvodnog kanala;
- Radovi na izgradnji akumulacijskog bazena;
- Redoviti radovi na održavanju kompletne opreme na elektrani;

POGON HE PEĆ MLINI

- Redoviti radovi na održavanju kompletne opreme na elektrani;

SAMOSTALNI POGON CHE ČAPLJINA

- Redoviti radovi na održavanju kompletne opreme na elektrani;

HE JAJCE I

- Sanacija vibracijskog stanja aggregata br.1.
- Zamjena kućnih transformatora
- Redoviti radovi na održavanju kompletne opreme na elektrani;

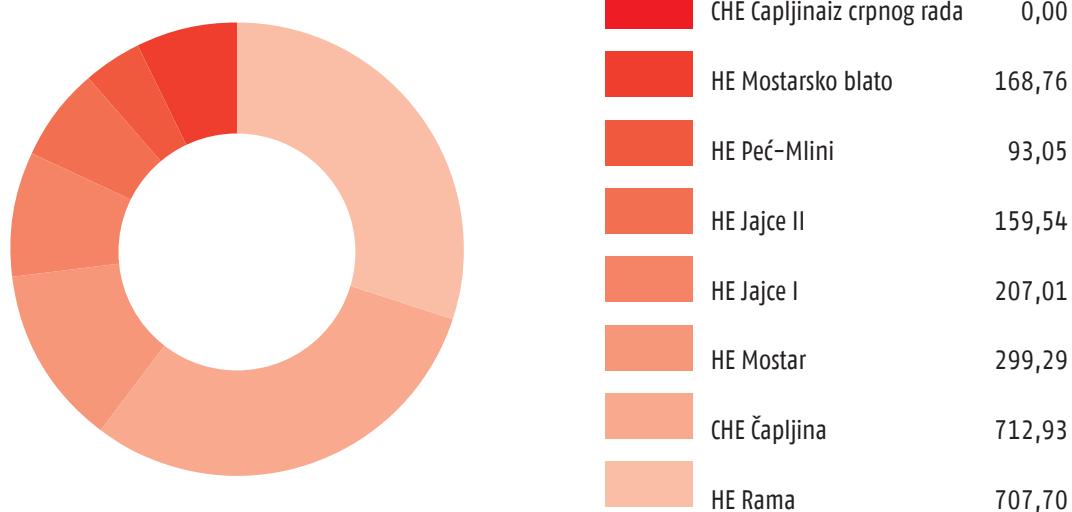
HE JAJCE II

- Pripremne aktivnosti na početku realizacije Projekta rekonstrukcije HE Jajce II
- Redoviti radovi na održavanju kompletne opreme na elektrani;

Ostvarenje rebalansa plana proizvodnje električne energije po mjesecima i hidroelektranama

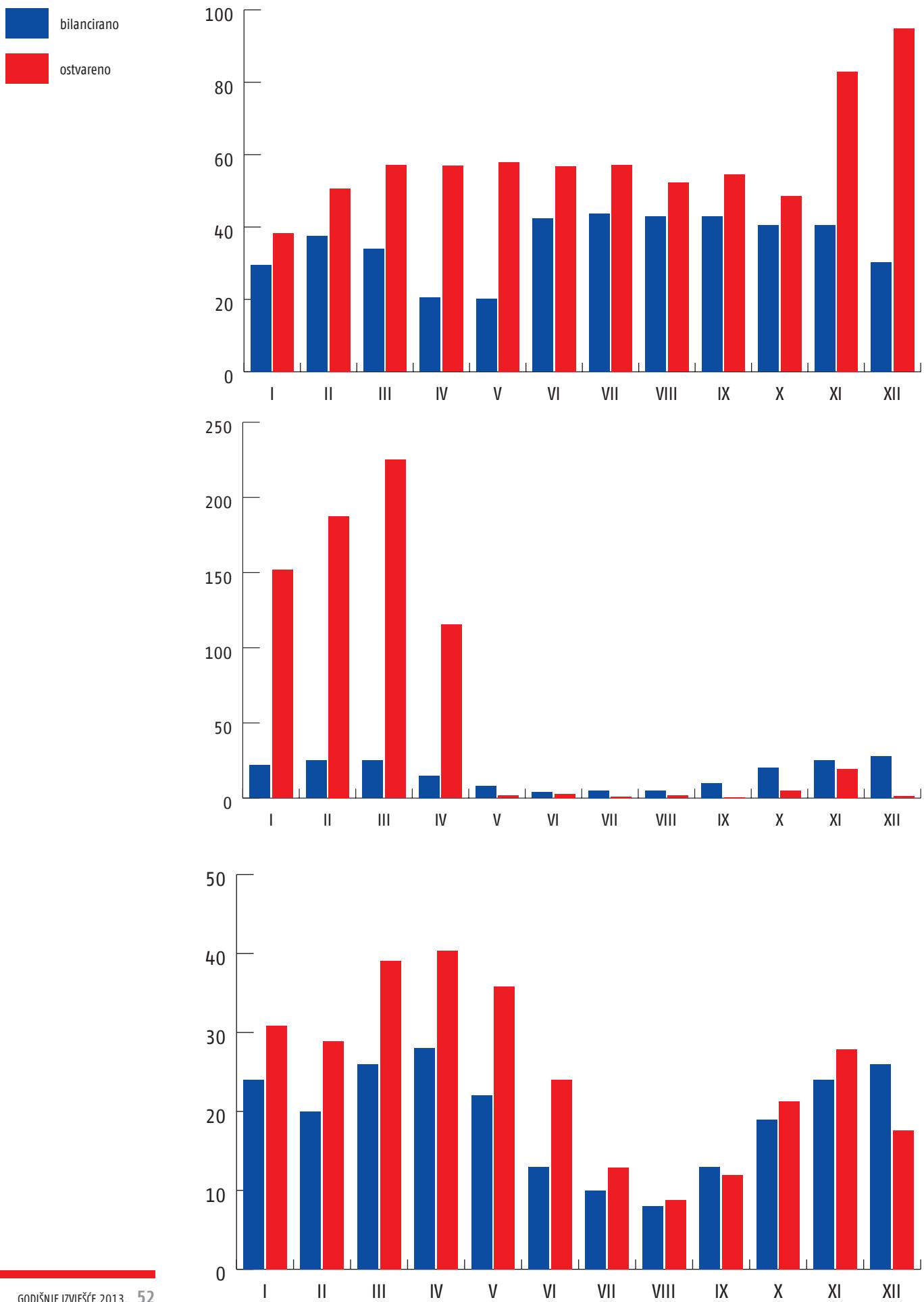
GWh

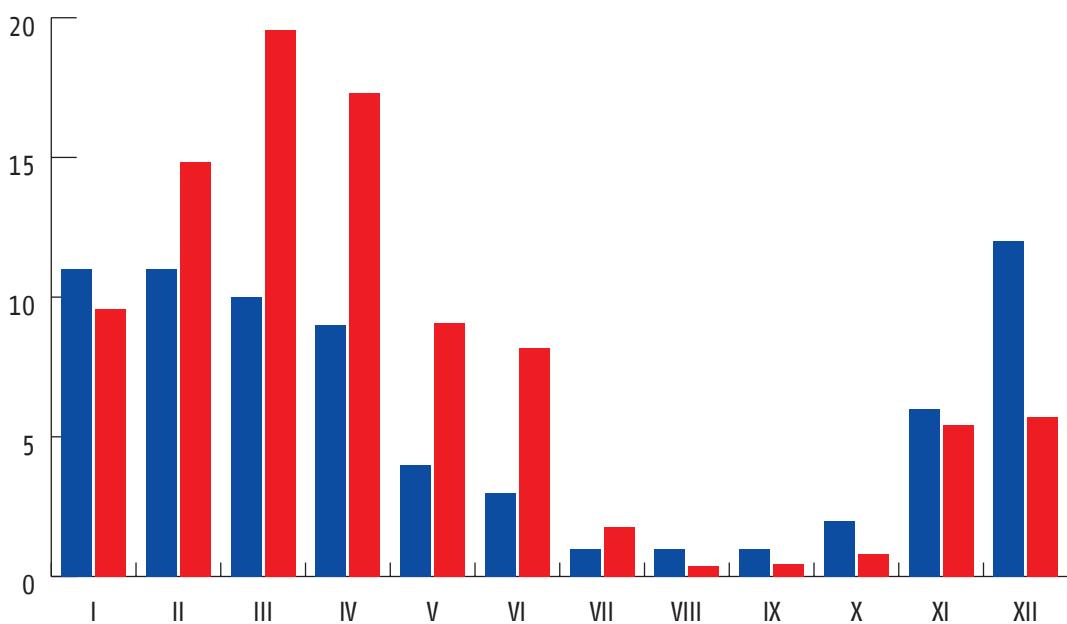
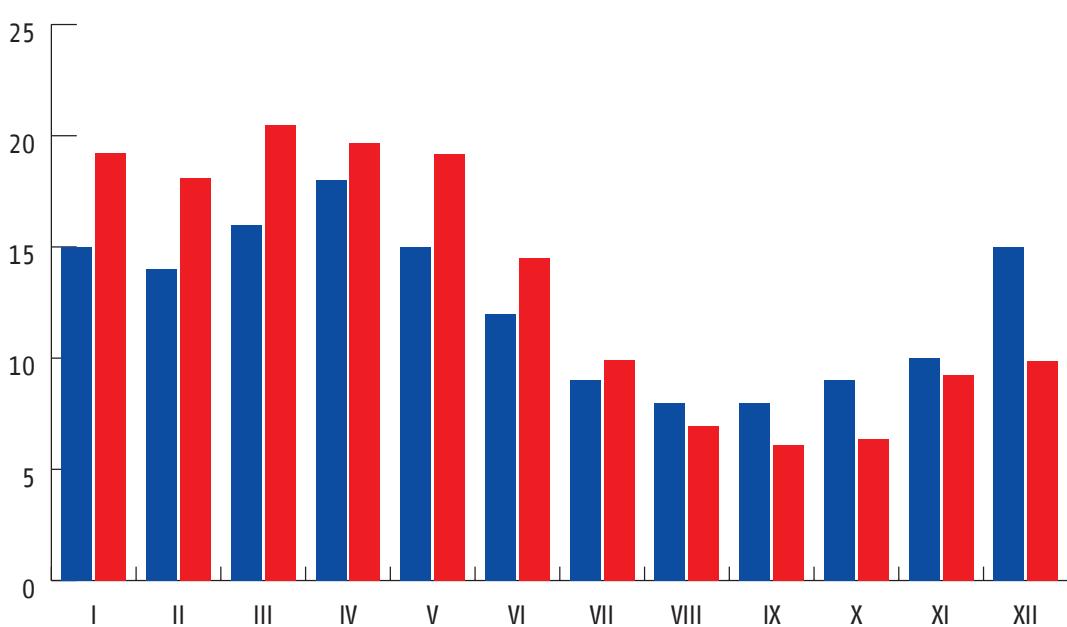
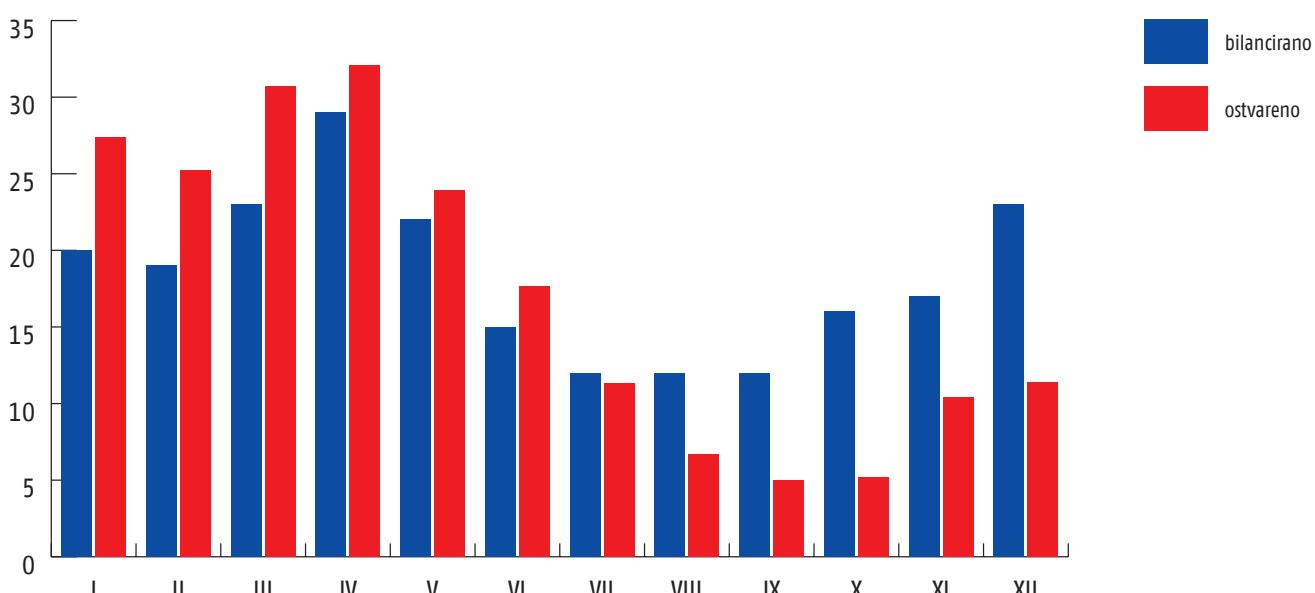
Red. broj	Opis	mjesec												Ukupno
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1	HE Rama	38,36	50,61	57,07	56,86	57,95	56,77	57,18	52,23	54,44	48,47	82,93	94,83	707,70
2	CHE Čapljina	151,70	187,58	225,11	115,32	1,65	2,86	1,07	1,61	0,59	4,83	19,50	1,11	712,93
3	HE Mostar	30,84	28,87	39,05	40,35	35,81	23,99	12,90	8,81	11,94	21,28	27,82	17,63	299,29
4	HE Jajce I	27,35	25,24	30,73	32,07	23,94	17,65	11,35	6,67	5,00	5,17	10,42	11,42	207,01
5	HE Jajce II	19,22	18,08	20,48	19,65	19,16	14,52	9,93	6,95	6,08	6,37	9,24	9,86	159,54
6	HE Peć-Mlini	9,56	14,85	19,55	17,30	9,06	8,18	1,78	0,39	0,45	0,80	5,41	5,72	93,05
7	HE Mostarsko blato	18,76	28,84	43,64	40,10	6,21	5,57	0,10	0,00	0,00	3,80	15,19	6,55	168,76
8	CHE Čapljina iz crpnog rada	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	UKUPNO	295,79	354,07	435,63	321,65	153,78	129,54	94,31	76,66	78,50	90,72	170,51	147,12	2.348,28

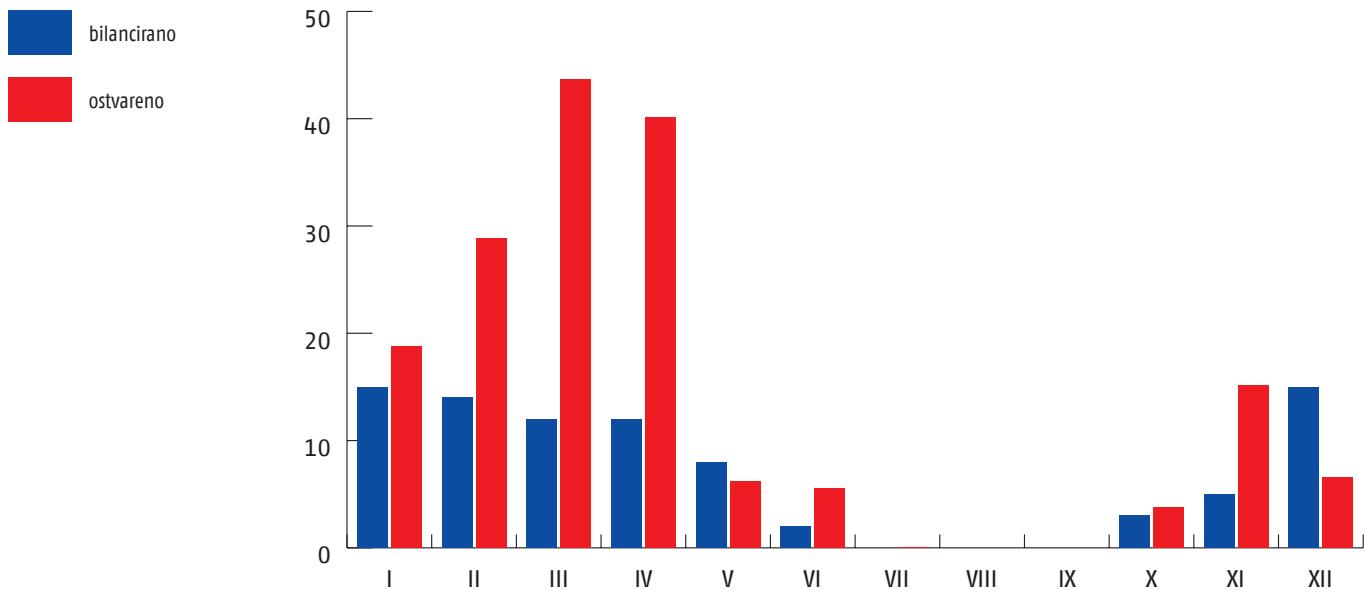

Omjer bilancirane i ostvarene proizvodnje električne energije (GWh) u 2013.

		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	UKUPNO
HE Rama	bilancirano	29,60	37,60	33,90	20,50	20,10	42,30	43,70	43,00	43,00	40,50	40,50	30,30	425,00
	ostvareno	38,36	50,61	57,07	56,86	57,95	56,77	57,18	52,23	54,44	48,47	82,93	94,83	707,70
	ostvarenje %	129,58	134,60	168,35	277,38	288,32	134,21	130,85	121,47	126,60	119,67	204,77	312,98	166,52
CHE Čapljina	bilancirano	22,00	25,00	25,00	15,00	8,00	4,00	5,00	5,00	10,00	20,00	25,00	28,00	192,00
	ostvareno	151,70	187,58	225,11	115,29	1,67	2,88	1,07	1,61	0,59	4,83	19,50	1,11	712,93
	ostvarenje %	689,52	750,30	900,46	768,58	20,85	72,03	21,42	32,18	5,86	24,13	77,99	3,97	371,32
HE Mostar	bilancirano	24,00	20,00	26,00	28,00	22,00	13,00	10,00	8,00	13,00	19,00	24,00	26,00	233,00
	ostvareno	30,84	28,87	39,05	40,35	35,81	23,99	12,90	8,81	11,94	21,28	27,82	17,63	299,28
	ostvarenje %	128,48	144,34	150,20	144,10	162,78	184,54	129,03	110,14	91,82	111,99	115,93	67,81	128,45
HE Jajce I	bilancirano	20,00	19,00	23,00	29,00	22,00	15,00	12,00	12,00	12,00	16,00	17,00	23,00	220,00
	ostvareno	27,35	25,24	30,73	32,07	23,94	17,65	11,34	6,67	5,00	5,17	10,42	11,42	207,01
	ostvarenje %	136,77	132,85	133,60	110,57	108,83	117,66	94,53	55,59	41,71	32,30	61,32	49,66	94,10
HE Jajce II	bilancirano	15,00	14,00	16,00	18,00	15,00	12,00	9,00	8,00	8,00	9,00	10,00	15,00	149,00
	ostvareno	19,22	18,08	20,48	19,65	19,16	14,52	9,93	6,95	6,08	6,37	9,25	9,86	159,54
	ostvarenje %	128,14	129,16	127,99	109,14	127,72	121,02	110,35	86,87	76,05	70,76	92,45	65,71	107,08
HE Peć Mlini	bilancirano	11,00	11,00	10,00	9,00	4,00	3,00	1,00	1,00	1,00	2,00	6,00	12,00	71,00
	ostvareno	9,56	14,85	19,55	17,30	9,06	8,18	1,78	0,38	0,45	0,80	5,41	5,72	93,05
	ostvarenje %	86,92	135,01	195,50	192,27	226,58	272,61	178,17	37,62	45,24	40,16	90,13	47,67	131,06
HE Mostarsko Blato	bilancirano	15,00	14,00	12,00	12,00	8,00	2,00	0,00	0,00	0,00	3,00	5,00	15,00	86,00
	ostvareno	18,76	28,84	43,64	40,10	6,21	5,57	0,09	0,00	0,00	3,81	15,19	6,55	168,76
	ostvarenje %	125,07	206,03	363,67	334,21	77,57	278,36				127,05	303,73	43,66	196,24
UKUPNO	bilancirano	136,60	140,60	145,90	131,50	99,10	91,30	80,70	77,00	87,00	109,50	127,50	149,30	1376,00
	ostvareno	295,78	354,07	435,63	321,62	153,80	129,56	94,31	76,65	78,50	90,72	170,51	147,12	2348,28
	ostvarenje %	216,53	251,83	298,58	244,58	155,20	141,90	116,86	99,54	90,23	82,85	133,74	98,54	170,66

Proizvodnja hidroelektrana JP "EPHZHB" od 2000. do 2013. godine (GWh)

	HE Rama	CHE Čapljina	HE Mostar	HE Jajce I	HE Jajce II	HE Peć Mlini*	HE Mostarsko blato**	UKUPNO
2000.	657,39	121,66	191,29	198,02	147,78			1316,15
2001.	723,13	284,18	234,67	226,81	170,91			1639,70
2002.	454,79	117,13	199,06	229,46	171,42			1171,86
2003.	569,79	162,40	199,41	168,97	137,41			1237,98
2004.	674,98	327,20	256,93	241,51	161,00	6,89		1668,52
2005.	729,26	317,59	238,66	240,63	173,65	68,53		1768,33
2006.	864,64	331,68	242,47	229,07	161,70	55,22		1884,79
2007.	467,03	111,24	193,01	170,90	141,79	39,79		1123,76
2008.	557,31	115,42	250,25	209,21	152,38	71,08		1355,64
2009.	805,82	386,28	257,33	232,64	166,72	91,03		1939,82
2010.	882,91	794,24	320,31	257,75	184,69	123,72	41,05	2604,67
2011.	712,14	163,84	182,38	133,43	127,04	41,89	34,68	1395,40
2012.	369,72	288,01	195,78	155,44	136,52	39,56	44,27	1229,30
2013.	707,70	712,93	299,28	207,01	159,54	93,05	168,76	2348,28

*HE Peć Mlini u pogonu od prosinca 2004. g.

** HE Mostarsko blato u pogonu od svibnja 2010. g.

Planirani prozvodni objekti

Za osiguranje vlastitoga razvoja i napretka kao i potreba kupaca, JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar dulji niz godina radi na projektima energetskoga korištenja obnovljivih izvora: vjetra, vodnih resursa i fosilnih goriva. Vrše se pripreme i za korištenje potencijala solarne energije kao i moguće plinofikacije područja na kojem djeluje Poduzeće.

Strateškim planom i programom za energetiku BiH razvojni projekti JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar uvršteni su u prioritetne projekte BiH. Prema Odluci Vlade F BiH od 15. veljače 2010. godine o proglašenju javnoga interesa i pristupanju pripremi i izgradnji 28 prioritetnih elektroenergetskih objekata u FBiH, JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar nositelj je aktivnosti pripreme izgradnje i izgradnje 11 prioritetnih elektroenergetskih objekata. U nastavku ćemo predstaviti aktivnosti vezane za objekte na kojima se intenzivno radilo u 2013. godini.

Naziv	Instalirana snaga	Proizvodnja	Vrijeme realizacije projekta	Investicija	Angažirani radnici tijekom izgradnje	Nova radna mjesta
	MW	GWh	god.	Mil. €	čovjek/godina	radno mjesto
TERMOELEKTRANE	550,00	3.000,00		1.100,00	6.000	790
RiT E Kongora	550,00	3.000,00	5	1.100,00	6.000	790
HIDROELEKTRANE	162,00	445,70		203,76	2.050	81
CHE Vrilo	64,00	242,96	4,5	89,11	400	25
CHE Kabić	52,00	73,13	3	58,42	400	25
HE Han Skela	12,00	52,00	2	29,50	300	10
HE Ugar ušće	11,60	33,19	2	12,87	350	7
HE Vrletna kosa	11,20	22,54	2	6,93	300	7
HE Ivik	11,20	21,88	2	6,93	300	7
VJETROELEKTRANE	200,00	626,11		316,72	1.270	62
VE Borova Glava	52,00	149,62	3	78,00	350	16
VE Mesihovina	44 - 66	128,53-146	3	78,00	300	14
VE Velika Vlajna	32,00	89,36	3	52,72	220	10
VE Poklečani	72,00	258,60	3	108,00	400	22
UKUPNO	912,60	4.071,81		1.620,48	9.320	933

Nisu uvrštene male hidroelektrane (MHE)

Energetsko korištenje vjetra

VE Mesihovina

VE Mesihovina u općini Tomislavgrad imati će 22 vjetroturbine maksimalno instalirane snage do 55 MW, ovisno o izboru odnosno snazi pojedine vjetroturbine, a sukladno odobrenju Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije. Očekivana godišnja proizvodnja bit će od 128,527 do 150,300 GWh električne energije. Svaka vjetroturbina imat će temelje i plato, kao i pristupne ceste. Također je planirana izgradnja transformatorske stanice 20/110 kV Gornji Brišnik s priključkom na postojeći 110 kV Tomislavgrad-Posušje. Puštanje u pogon VE Mesihovina očekuje se krajem 2015. godine.

Njemačka državna banka za razvoj (KfW) uz odobrenje i pomoć Njemačkoga ministarstva za međunarodnu gospodarsku suradnju osigurala je 72 mil. € za financiranje Projekta vjetroelektrane Mesihovina. Za tu investiciju u iznosu od 78 milijuna eura osigurana su finansijska sredstva dana 23. veljače 2010., potpisanim Ugovorom o projektu i kreditu, te Ugovorom o financiranju projekta, između Njemačke razvojne banke KfW Bosne i Hercegovine, Federacije BiH i EPHZHB. Kreditna su sredstva 71 milijuna eura, 1 milijun eura grant sredstava (za konzultantske usluge) dok su vlastita sredstva poduzeća 6 milijuna eura. Na taj je način potvrđena izvedivost Projekta VE Mesihovina i stečeni su finansijski uvjeti za izgradnju.

VE Mesihovina planira se realizirati u tri (3) lota:

Lot 1a

- Inženjering, nabava, isporuka i izgradnja 22 vjetroturbine multi MW klase s temeljima uključujući sustav upravljanja, građevinske i elektro radove.

Lot 1b

- Inženjering, nabava, isporuka i izgradnja TS 20/110 kV Gornji Brišnik s priključkom na EES, SN električne radove uključujući sustav upravljanja i građevinske radove.

Lot 2

- Izgradnja pristupne ceste, internih prometnica vjetroelektrane Mesihovina i platformi za kranove.

Provedba natječajnih procedura:**Lot 1a i LOT 1b (iz kreditnih sredstava banke KfW):**

Konzultant Fichtner GmbH & CO KG je u suradnji sa stručnim osobljem EPHZHB izradio natječajnu dokumentaciju za LOT-ove 1a i 1b u razdoblju lipanj 2013. – srpanj 2013., te je 30. srpnja 2013. objavljena obavijest o nabavi i u tijeku je provedba natječajnog postupka po smjernicama KfW-a za LOT1a i LOT 1b. Ocjena Ponuda, uz prateća odobrenja Unutar Društva i od banke KfW i potpis Ugovora za LOT 1a i LOT 1b planirana je u razdoblju studeni 2013. – lipanj 2014. godine.

LOT 2 (iz vlastitih sredstava EPHZHB):

Slijedom Odluke o odobrenju provođenja otvorenog postupka nabave radova za Predmet nabave: VE Mesihovina – Lot 2: Izgradnja pristupnih putova i platformi za kranove, u studenom 2013 god. objavljen je međunarodni natječaj za Predmet nabave te je dana 18.12.2013. izvršeno otvaranje pristiglih 11 ponuda.

Izrada projektne dokumentacije i ishodenje dozvola za VE Mesihovina

- Završena su kvartalna izvješća za KfW banku za 2013 (Q1 PR do Q4 PR).
- Ovlašteno tijelo za provođenje projekata mehanizma čistog razvoja u BiH donijelo je pismeno odobrenje CDM projekta VE Mesihovina.
- Provedena je procedura za ishodenje Načelnog odobrenja za izgradnju VE Mesihovina kod Federalnog ministarstva prostornog uređenja s rokom važenja 5 god. od nadnevka pravosnažnosti Rješenja.
- U tijeku je procedura ishodenja prethodne dozvole za izgradnju proizvodnog objekta VE Mesihovina kod Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine.
- Sukladno Zakonu o izvlaštenju („Službene novine F BiH“, br. 70/07, 36/10 i 25/12) kod nadležne službe općine Tomislavgrad proveden je postupak izvlaštenja zemljišta. Općinska služba izradila je Rješenja o izvlaštenju zemljišta u privatnom vlasništvu te su potpisani Sporazumi s vlasnicima izvlaštenih čestica u privatnom vlasništvu. Općinska služba izradila je i Rješenja o izvlaštenju državnog zemljišta. Dakle, kod nadležne službe općine Tomislavgrad izvlašteno je zemljišta za pristupne putove, trafostanicu i vjetroturbine VE Mesihovina.
- Završena je terenska provedba Programa ornitoloških istraživanja za VE Mesihovina.

VE Poklečani

U tijeku je izrada Studije izvodljivosti, Idejnog Projekta i Studije utjecaja na okoliš čija se izrada financira iz grant sredstava Western Balkans Investment Framework (WBIF) koje realizira projektant WYG International Limited.

Projektant WYG International predvidio je lokacije za izgradnju 36 vjetroagregata, a ukupna planirana snaga vjetroelektrane trebala bi iznositi od 72 do 108 MW instalirane snage, u ovisnosti od izabranog isporučitelja opreme koju će ponuditi prilikom javnog natječaja za isporuku vjetroagregata.

U rujnu 2013. godine finaliziran je nacrt Studije utjecaja na okoliš i društvo koji sadrži sljedeće dokumente:

- Procjena utjecaja na okoliš i društvo za vjetroelektranu Poklečani
- Plan uključivanja javnosti
- Akcijski plan raseljavanja i eksproprijacije

Dana 23. rujna 2013. organizirala javnu raspravu vezanu za dokumente projekta izgradnje VE Poklečani, Posušje, sukladno Planu uključivanja javnosti, odnosno zainteresiranih skupina.

Nastavljene su aktivnosti mjerena karakteristika vjetra, temperature i sunčeve radijacije, a u sljedećem će se razdoblju:

- nastaviti s projektnim aktivnostima
- izvršiti obnovu mjerne opreme na 50 metarskom mjernom stupu sukladno preporukama WYG International Limited,

- instalirati dodatni mjerni stup na lokaciji 2. rova sukladno preporukama WYG International Limited,

U siječnju 2013. godine, na 45. sjednici Vlada Zapadnohercegovačke županije donijela je Odluku o dodjeli koncesije JP „Elektroprivreda HZ HB“ d. d. Mostar za korištenje energije vjetra u svrhu izgradnje i korištenja vjetroelektrane na lokalitetu Poklečani u općini Posušje.

Energetsko korištenje vode

CHE Vrilo

Crpna reverzibilna hidroelektrana Vrilo je razvojni projekt na području općine Tomislavgrad koja će koristiti vodne potencijale Duvanjskoga polja odnosno rijeke Šuice, a za vrijeme smanjenog dotoka u Duvanjskom polju crpit će vodu iz Buškog blata u akumulacijski prostor gornjeg bazena, kako bi je mogla koristiti u vrijeme kada energije u sustavu nedostaje.

Ta će hidroelektrana elektroenergetskom sustavu ponuditi novu dodatnu proizvodnju vršne energije i pridonijeti će smanjenju zagađenja štetnim plinovima.

Odabранo rješenje CHE Vrilo sastoji se od:

- Gornjeg bazena korisnog volumena 1,8 mil. m³ koji se ostvaruje izgradnjom betonske brane oko 400 m nizvodno od mosta kojim cesta Posušje-Tomislavgrad prelazi tok Šuice
- Ulagane građevine dovodnog tunela
- Dovodnog tunela dužine 5207 m i promjera 4,6 m.
- Vodne i zasunske komore
- Tlačnog cjevovoda dužine 450 m i promjera 3,8 m
- Strojarnice sa izlaznim tunelom i izlaznom građevinom te platoom i rasklopištem
- Donjeg bazena korisnog volumena od 1,9 mil. m³ koji se ostvaruje izgradnjom nastute brane cca 1,4 km nizvodno od strojarnice i betonske brane kod izvora Ričina

Instalirana snaga – turbinski rad	2x33 MW
Instalirana snaga – crpni rad	2x33 MW

6 sati crpljenja

Ukupno prosječna godišnja proizvodnja energije

170,58 GWh

Prosječno godišnje vršne energije ukupno

135,35 GWh

Prosječno godišnje vršne energije od crpljenja 80,96 GWh

Prosječno godišnje vršne energije od Šuice 54,39 GWh

Prosječno godišnje temeljne energije 35,23 GWh

Prosječno godišnje utrošak za crpljenje 118,27 GWh

Maksimalna snaga u vršnom radu 62,00 MW

JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar kao nositelj aktivnosti pripreme i realizacije izgradnje reverzibilne hidroelektrane Vrilo, pored prethodno obavljenih aktivnosti Izradila Dopunu SUO CHE Vrilo, te sljedom zakonskih procedura izvršena je Javna rasprava i prezentacija SUO CHE Vrilo, u Tomislavgradu 14.11.2013. godine.

Detalj sa Javne rasprave SUO CHE Vrilo održane u Tomislavgradu 14.11.2013. godine

CHE Kablić

Reverzibilna hidroelektrana Kablić smještena je u Glamočkom i Livanjskom polju. Planirana instalirana snaga je 56 (2x26) MW, ukupne godišnje proizvodnje 73,44 GWh.

Okvirni rok završetka projekta je tri godine. Investicija iznosi 58, 42 milijuna eura.

Aktivnosti su usmjerene na nastavak hidroloških opažanja s naglaskom na sliv Glamočkog polja, analize varijanti pogotovo donjem kompenzacijskog bazena s obzirom na koliziju sa zonom, koja je uvrštena u Listu močvara od međunarodnog značaja, nalazi se i „Livanjsko polje“.

Pogled na potopljeni dio Glamočkog polja (24.4.2013.godine), – područje planirane retencije „Pučine“

Ostale aktivnosti

- Započete su aktivnosti na projektu *Analiza mogućnosti i potrebe izgradnje retenzije na vodotoku Ugrovča na slivu Mostarskog blata*, koje se provode zajedno s predstavnicima Općine Široki Brijeg; imenovani su stručni timovi; izrađeno je Početno izvješće te instalirana automatska hidrološka postaja na rijeci Ugovači. Izvršena su geodetska snimanja na lokacijama vodomjernih profila duž korita rijeke.

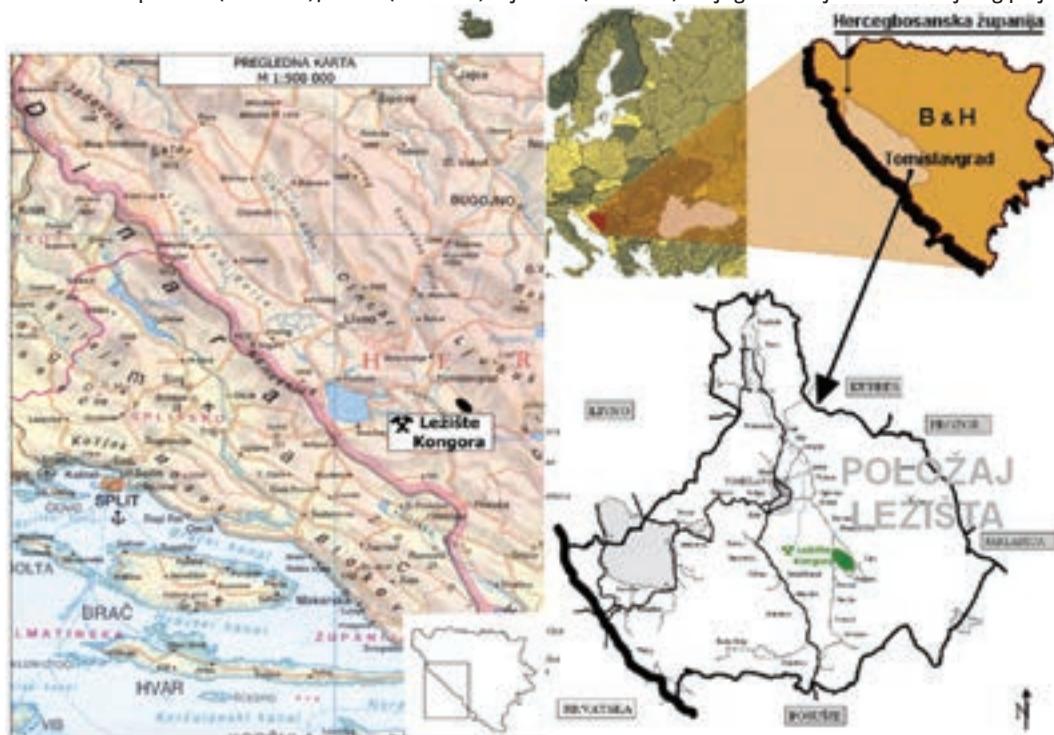
Pogled na kanjon rijeke Ugrovača

- Za potrebe izrade prostornih planova Federacije BiH, Hercegbosanske županije i Zapadnohercegovačke županije, višestruko je pripremana i ispred Društva dostavljana potrebna dokumentacija te se sudjelovalo i javnim raspravama. Te su aktivnosti posebno usmjerene zbog neophodnosti uvrštavanja razvojnih proizvodnih objekata (MHE na slivu T-M-T, na slivu rijeke Lištice, na slivu Gornje Cetine i slivu Vrbasa) kao i drugih razvojnih projekata u prostorne planove.

Energetsko korištenje fosilnih goriva

R i TE Kongora

Ležište lignita "Kongora" nalazi se u prostoru koji omeđuju sela Borčani, Kongora, Lipa, Mandino Selo i Rašćani te obronci Lib planine (1.481 m), Vrana (2.074 m) i Ljubuše (1.627 m) na jugoistočnoj strani Duvanjskog polja.

Položaj ležišta Kongora

Nakon izrade Predstudije izvodljivosti te izvršenih istražnih radova i utvrđivanja rezervi ugljena, a budući da bi za sljedeće faze istraživanja i izrade projektno studijske dokumentacije Projekta RiTE Kongora bilo potrebno investirati značajna sredstva, odlučeno je da se u sljedećoj fazi razvoja Projekta pristupiti izradi Strateške procjene utjecaja na okoliš.

Nakon okončanja izrade Strateške procjene utjecaja na okoliš (konzorcij: Ecoplan Mostar – Ekonerg Zagreb – Rudarski institut Tuzla), sa sveobuhvatnom multikriterijalnom analizom uvažavajući okolišni, tehnološki, socijalni, energetski i financijski aspekt moguće realizacije RiTE Kongora, Studija je predstavljena Upravi Društva, Općini Tomislavgrad odnosno lokalnoj zajednici te javnosti kao integralni dokument. Strateška procjena utjecaja na okoliš RiTE Kongora (SPUO), daje odgovore na pitanja koja brinu lokalnu zajednicu i na osnovu kojeg bi lokalna zajednica dala suglasnost za realizaciju ovog projekta, a koja je preduvjet za nastavak aktivnosti na ovom projektu. Strateškom procjenom utjecaja na okoliš RiTE Kongora nisu identificirane bilo kakve velike tehničke i okolišne prepreke realizaciji projekta.

SPUO RiTE Kongora obuhvaća potrebne parametre i rješenja koje su sa okolišnog, tehnološkog, energetskog i financijskog aspekta relevantni za raspravu i donašanje odluka o mogućoj realizaciji projekta RiTE Kongora. Također su definirane smjernice za pouzdano izračunavanje troškova nužnih za zaštitu okoliša i određivanje njihovog udjela u cijeni proizvedene energije.

Simulacija TE Kongora na predviđenoj lokaciji

Detalj sa prezentacije i rasprave u Općini Tomislavgrad

Distribucija električne energije

U Distribuciji električne energije obavljaju se poslovi distribucije električne energije do potrošača, poslovi eksploatacije, redovitoga (pregledi, revizije i remonti vodova i postrojenja) i investicijskoga održavanja distribucijskih vodova i postrojenja, pripadajući poslovi telekomunikacija i informacijskoga sustava, te drugi poslovi sukladno Pravilniku o unutarnjoj organizaciji JP *Elektropri-vreda HZ HB d.d.* Mostar.

Osnovnu unutarnju organizaciju Distribucije električne energije čine organizacijski dijelovi Ured izvršnog direktora distribucije, Distribucijsko područje Jug, Distribucijsko područje Centar i Distribucijsko područje Sjever.

Distribucija raspolaže s 11.878 kilometara distributivne zračne i podzemne mreže, naponske razine 10, 20 i 0,4 kV, te 295 kilometra 35 kV mreže. Ukupna instalirana snaga distribucijskih trafostanica TS 35/10(20) kV iznosi 92,6 MVA, a TS 10(20)/0,4 kV 1.078 MVA.

O kvalitetnoj isporuci električne energije brine se 899 uposlenika Distribucije električne energije. Cilj je posovanja ovoga organizacijskoga dijela distribucijsku mrežu i njezino upravljanje kontinuirano poboljšavati kroz rekonstrukciju i izgradnju novih kapaciteta kao i elektrifikaciju područja u kojima djeluje. Tako je krajem 2013. otvorena nova zgrada Poslovnice Elektro Busovača za potrebe distribucijske djelatnosti kao i opskrbe oko 4100 kupaca električne energije s područja općine Busovača. Investicija je vrijedna 826.000,00 KM.

Nastavljene su aktivnosti na kontrolama kupaca i svrstavanju kupaca po pripadajućim transformatorskim područjima. Poduzimane su aktivnosti na izmještanju mjernih mjesta/priklučaka kod postojećih kupaca na transformatorskim područjima na kojima su značajni gubici, zamjeni brojila radi isteka roka za baždarenje i zamjena u svrhu smanjenja gubitaka i kontroli neovlaštene potrošnje električne energije. Osim navedenoga nastavljene su aktivnosti na projektu daljinskoga očitanja brojila i trenutačno daljinski očitavamo 32.018 mjernih mjesta.

U 2013. godini puštene su na elektroenergetsku mrežu tri sunčeve fotonaponske elektrane: jedna 30 kV u Poslovnicu Elektro Oraše; jedna 150 kV u Poslovnicu Elektro Grude i tri 150 kV u Poslovnicu Elektro Stolac.

Otvorena nova zgrada Poslovnice Elektro Busovača 28.11. 2013. u Busovači poboljšali su se radni uvjeti radnika Opskrbi el. energijom i Distribuciji el. energije

Vrijednost projekta je od oko 600.000 KM, projektant zgrade bilo je Poduzeće za prostorno uređenje Zenica d.o.o., a izvođač radova Miličević d.o.o. Krešev

Nova zgrada raspolaže s 380 m² korisnog prostora, natkrivenog skladišta od 118 m² uz 2300 m² partera i otvorenog skladišta.

Pregled preuzete, fakturirane električne energije i gubitaka za I-XII mј. 2013. godine

Redni broj	Opis	OSTVARENO I-XII 2012		OSTVARENO I-XII 2013		OMjer između 2012 i 2013		GUBITCI (%)					
		Preuzeta električna energija u MWh	Gubitci u MWh	Fakturirana električna energija u MWh	Gubitci u MWh	Usporedba preuzete električne energije	Usporedba fakturirane električne energije	Usporedba gubitaka	Planirani za 2013	Ostvareni I-XII 2013			
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9=6/3	10=7/4	11=8/5	12.	13.	14=8/6
1.	OP JUG	970.006	828.446	137.510	941.733	813.988	123.990	97,09	98,25	90,17	14,18	14,43	13,17
2.	OP CENTAR	299.318	254.487	43.418	298.216	256.761	40.094	99,63	100,89	92,34	14,51	14,40	13,44
3.	OP SIEVER	107.451	98.209	8.847	106.113	97.148	8.593	98,75	98,92	97,13	8,23	8,93	8,10
4.	UKUPNO (1.+2.+3.)	1.376.775	1.181.142	189.775	1.346.062	1.167.897	172.677	97,77	98,88	90,99	13,78	14,00	12,83
5.	Kupci na 110 kV i više	1.225.875	1.225.875	-	1.163.130	1.163.130	-	94,88	94,88	-	-	-	-
6.	UKUPNO (4.+5.)	2.602.650	2.407.017	189.775	2.509.192	2.331.027	172.677	96,41	96,84	90,99	7,29	7,5	6,88
7.	OSTALI NETARIFNI KUPCI	273.530	273.530	-	782.036	782.036	-	285,91	285,91	-	-	-	-
8.	IZNIZ	87.099	87.099	-	117.142	117.142	-	134,49	134,49	-	-	-	-
9.	UKUPNO JP EP HZ HB (6.+7.+8.)	2.963.279	2.767.646	189.775	3.408.370	3.230.205	172.677	115,02	116,71	90,99	-	-	-

Napomena: Uкупno Preuzimanje električne energije od strane kupaca na 110 kV i više u promatranoj razdoblju je bilo 2.039,2 GWh od čega je Aluminij d.d. Mostar, JP EPHZHB isporučilo 943,7 GWh, B.S.I. Željeznicama Federacije F BiH 3.735 GWh a ostatak od 876 GWh je električna energija koju je Aluminij d.d. Mostar, kao kvalificirani kupac, nabavio od drugih dobavljača. Tarifni kupci na distributivnim načonskim razinama (OP Jug, OP Centar i OP Sjever) po očitanju u Opskrbi električne energijom, preuzeli su 1.346,06 GWh električne energije u opskrbnom razredu (1.343,83 GWh) razlikuju se za 2,23 GWh zbog različitog vremena očitanja preuzimanja. Gubici električne energije u opskrbnim područjima Jug, Centar i Sjever za I-XII mjeseci 2013. godine su iznosili 12,83 %, što u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, pokazuje smanjenje gubitaka od 0,95%.

Tehnički podaci o elektroenergetskim objektima distribucijskih mreža (obuhvatno razdoblje 1.1.2013. - 31.12.2013.)

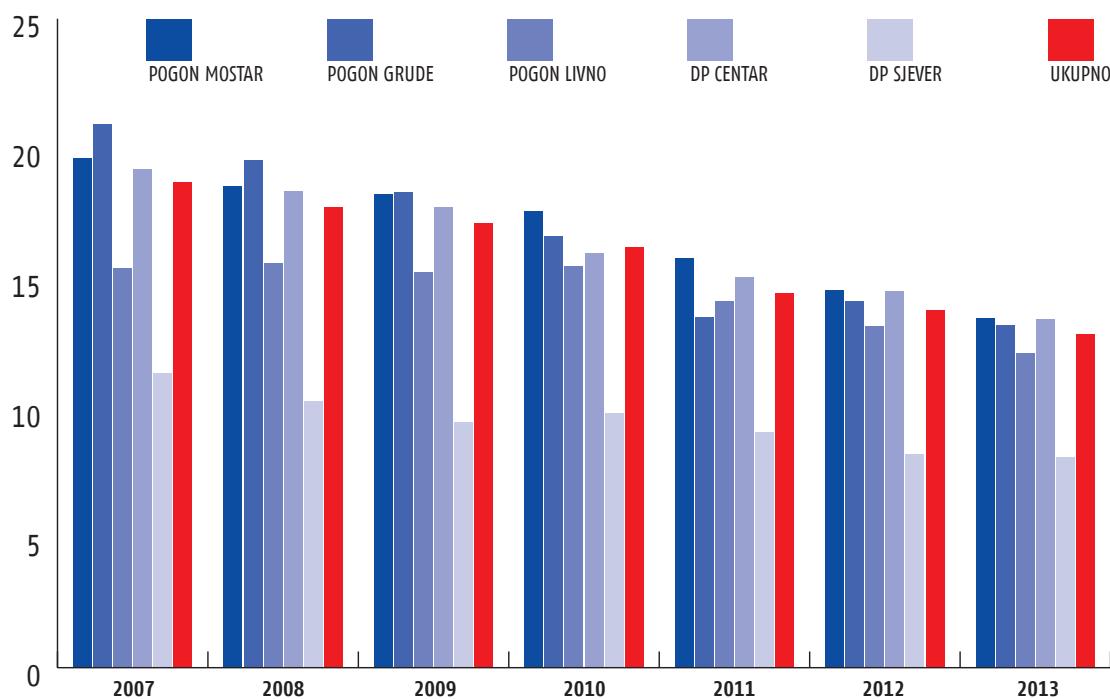
Distribucijsko područje	Podaci o trafostanicama										Podaci o elektroenergetskim vodovima										SN 35 kV vodovi					SN 10(20) kV vodovi													
	TS X10(20) kW					TS 35/10(20) kW					TS 35/04 kW					TS 10(20)/0 /4 kW					SN 35 kV vodovi					SN 10(20) kV vodovi													
	Ukupan broj TS	N	[MW]	N	[MW]	Ukupan broj TS	N	[MW]	N	[MW]	Ukupan broj TS	N	[MW]	N	[MW]	Ukupan broj TS	N	[km]	Dužina ZV	Ukupna dužina	Dužina PV	Ukupna dužina	Dužina ZV	Ukupna dužina	Dužina PV	Ukupna dužina	Dužina ZV	Ukupna dužina	Dužina PV	Ukupna dužina	Dužina ZV	Ukupna dužina	Dužina PV	Ukupna dužina					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11=9+10	12	13	14=12+13	15	16	17=15+16																							
POGON MOSTAR	0	0	5	13,1	0	0	2	872	260,570	70,9	0	70,9	1,184,724	362,900	1,184,724	1,342,830	256,3	1,599,130																					
VL.JP.EPHZHB	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24,000	13,000	37,000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
POGON MOSTAR	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
VL.III.OSOBE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
POGON GRUDE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
VL.JP.EPHZHB	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
POGON GRUDE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
VL.III.OSOBE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
POGON LIVNO	0	0	4	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
VL.JP.EPHZHB	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
POGON LIVNO	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
VL.III.OSOBE	0	0	9	30,1	0	0	5	2,072	502,874	209,122	1,055	210,177	2,305,743	628,950	2,934,693	4,718,426	511,842	5,230,268	VL.JP.EPHZHB	0	0	1	0	0	1	460	257,235	0	0	0	74,155	62,965	137,130	11,720	33,520	45,240			
DP JUG	0	0	4	34,5	1	1	0	6	2,532	760,109	209,122	1,055	210,177	2,379,908	691,915	3,071,823	4,730,146	545,362	5,275,508	DP CENTAR	0	0	4	30,1	0	0	6	133,480	58,970	2,030	61,000	578,060	89,770	667,830	1,871,640	122,340	1,993,980		
VL.III.OSOBE	0	0	0	0	0	0	2	0,65	0	146	97,190	0,000	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100							
DP JUG - UKUPNO	0	0	4	34,5	3	1,65	0	747	230,670	58,970	2,130	61,100	594,630	118,430	713,060	1,882,460	130,020	2,012,480	DP CENTAR - UKUPNO	0	0	4	30,1	0	0	6	251	66,530	23,248	1,195	24,443	204,313	46,655	250,968	484,365	25,236	509,601		
DP SEVER	0	0	3	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
VL.JP.EPHZHB	0	0	1	0	2	0,65	1	5	2,924	702,884	291,34	4,28	295,620	3,088,116	765,375	3,853,491	7,074,431	659,418	7,733,849	DP SEVER - UKUPNO	0	0	3	28	0	0	0	0	307	87,520	23,248	1,195	24,443	204,313	52,435	296,198	484,365	25,236	509,601
III. OSOBE	0	0	1	0	2	0,65	1	662	375,415	0	0,100	0,100	90,735	97,405	227,59	22,540	41,200	63,740	VL.III.OSOBE	0	0	17	92,6	3	1,65	6	3,586	1,078,299	291,34	4,38	295,72	3,178,851	862,780	4,081,081	7,096,971	700,618	7,797,589		
Sveukupno	0	0	17	92,6	3	1,65	6	3,586	1,078,299	291,34	4,38	295,72	3,178,851	862,780	4,081,081	7,096,971	700,618	7,797,589																					

Netehnički gubici električne energije tzv. komercijalni gubici predstavljaju značajan dio gubitaka na distribucijskoj mreži. U navedenu vrstu gubitaka spadaju i gubici električne energije izazvani neovlaštenim trošenjem električne energije odnosno trošenje električne energije koja se ne registrira preko mjernih uređaja ili su mjerni uređaji oštećeni, neplombirani ili s oštećenim plombama.

Osim gubitaka u distribucijskoj mreži, neovlaštena potrošnja električne energije izaziva i probleme u sigurnosti i pouzdanosti sustava, povećava opasnost za sustav i ljude.

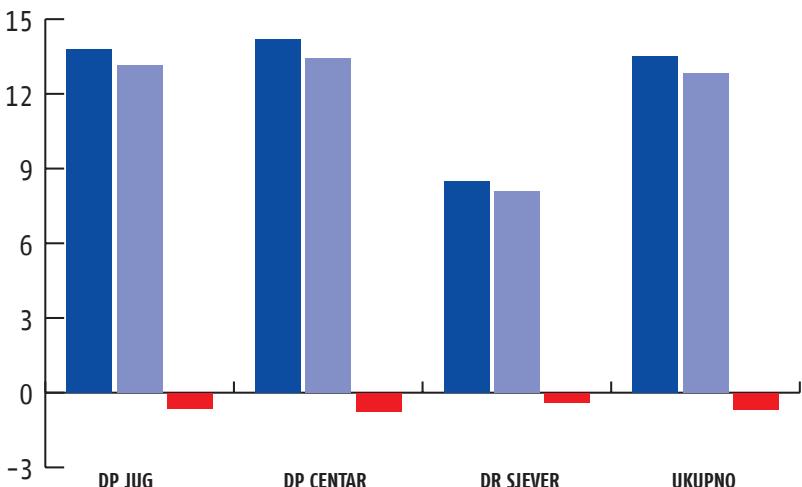
Pojačani napor na sprječavanju i utvrđivanju neovlaštene potrošnje električne energije, kao i druge aktivnosti (očitanje, zamjena brojila, ulaganja u mrežu), rezultirali su bitnjim smanjenjem gubitaka električne energije.

Organizacijska cjelina	GUBICI 2007.-2013. (%)							
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2013.-2007.
POGON MOSTAR	19,63	18,53	18,24	17,59	15,77	14,53	13,48	-6,15
POGON GRUDE	20,95	19,56	18,32	16,63	13,50	14,10	13,18	-7,77
POGON LIVNO	15,40	15,57	15,25	15,48	14,13	13,15	12,11	-3,29
DP CENTAR	19,22	18,37	17,73	15,96	15,06	14,51	13,44	-5,78
DP SJEVER	11,34	10,26	9,47	9,81	9,06	8,23	8,10	-3,24
UKUPNO	18,69	17,73	17,12	16,18	14,41	13,78	12,83	-5,86

Organizacijska cjelina	GUBICI 2013. (%)		
	PLANIRANI	OSTVARENİ	OSTV.-PLAN.
DP JUG	13,80	13,17	-0,63
DP CENTAR	14,20	13,44	-0,76
DP SJEVER	8,50	8,10	-0,40
UKUPNO	13,50	12,83	-0,67

 PLANIRANI
  OSTVARENİ
  OSTV.-PLAN.

Tijekom 2013. godine nastavljen je trend smanjenja gubitaka.

Ostvareni rezultati su prije svega plod provedenih aktivnosti kako slijedi:

- Kontrole mjernoga mjesta i priključka. Izvršeno je 20.595 kontrola pri čemu je otkriveno 96 potrošača koji su neovlašteno trošili električnu energiju,
- Zamjena brojila. Izvršeno je 14.145 zamjena od kojih je veći dio elektronička brojila s mogućnosti daljinskog očitanja i nadzora u smislu neovlaštenoga djelovanja na brojilo,
- Izmještanja mjernoga mjesta i priključka, su izvođena pojedinačno kod potrošača s utvrđenom neovlaštenom ili sumnjom na neovlaštenu potrošnju, te masovna izmještanja na trafopodručjima s povećanim stupnjem gubitaka. Tako je tijekom 2013.godine izmješteno 4.506 mjernih mjesta i priključaka.
- Razvoj sustava daljinskog očitanja – tijekom 2013.godine u sustavu daljinskog očitanja nalazi se preko 33.000 potrošača/kupaca električne energije

Dakako, za realizaciju navedenih aktivnosti na otkrivanju i sprječavanju neovlaštene potrošnje bilo je nužno provesti sljedeće:

- Nabavku elektroničkih brojila s pripadajućom komunikacijskom opremom za sve kategorije potrošnje, koja imaju mogućnost daljinskoga očitanja i upravljanja te daljinskoga uključenja/isključenja i ograničenja angažirane snage. Ovim ugovorom obuhvaćeno je preko 25.000 brojila dok je vrijednost istog preko 7,9 miliona KM.
- Nabava materijala i radova potrebnih za izmještanja mjernih mjesta i priključaka na transformatorskim područjima s povećanim stupnjem gubitaka. Tijekom 2013.godine su realizirana dva ugovora u vrijednosti 1,37 miliona KM, čime je obuhvaćeno preko 2.700 mernih mjesta i priključaka.

Opskrba električnom energijom

Opskrba električnom energijom je organizacijska jedinica JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar, koja obavlja poslove vezane za isporuku i prodaju električne energije kupcima.

Tijekom 2013. godine Opskrba je uspješno pružala svim svojim kupcima kvalitetnu i pouzdanu uslugu opskrbe električnom energijom.

Za obavljanje poslova iz djelokruga rada Opskrbe, ustrojene su sljedeći temeljni organizacijski dijelovi:

1. Ured izvršnog direktora za Opškrbu električnom energijom,
2. Informativni centar za kupce,
3. Opškrbno područje Jug,
4. Opškrbno područje Centar i
5. Opškrbno područje Sjever.

Opškrbna područja obavljaju svoju djelatnost kroz sektore, pogone, službe i poslovnice.

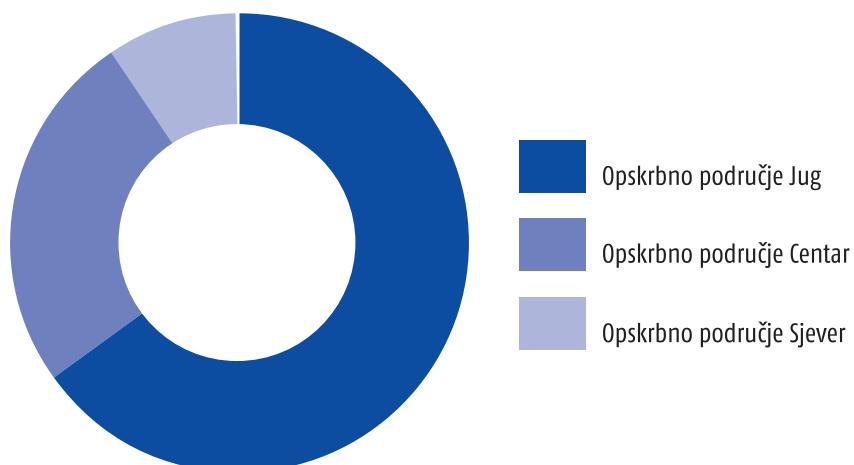
O kvalitetnom i učinkovitom obavljanju djelatnosti opskrbe električnom energijom brinu se svi uposlenici Opskrbe, a kojih je na dan 31. prosinca 2013. godine bilo 383.

Ukupan broj kupaca o kojima skrbi ova organizacijska jedinica na dan 31. prosinca 2013. godine iznosio je 186.297.

Broj kupaca električne energije po opskrbnim područjima u 2013. godini

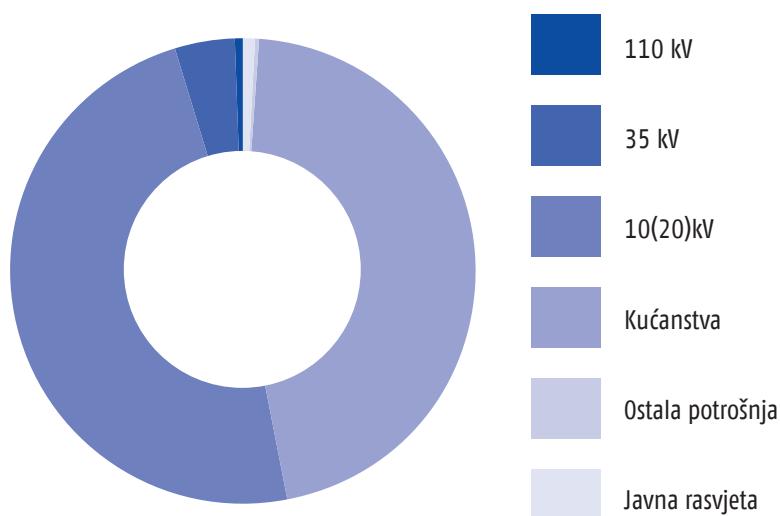
Opskrbno područje Jug	123.708
Opskrbno područje Centar	48.822
Opskrbno područje Sjever	17.467

Udeo kupaca električne energije po opskrbnim područjima u 2013. godini

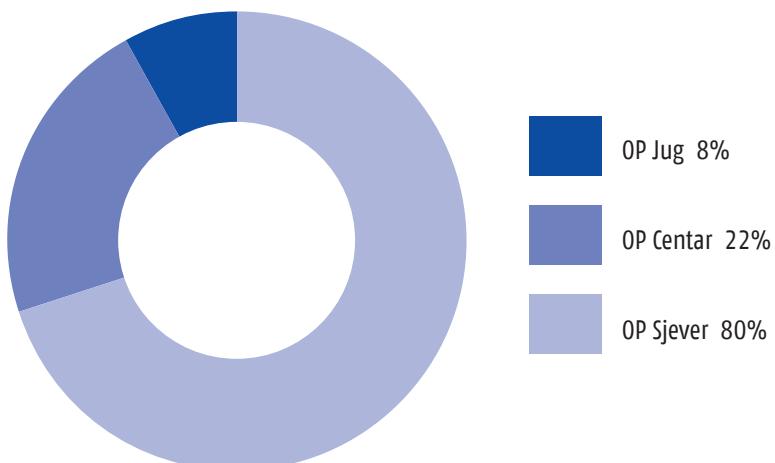

Struktura ukupnog broja kupaca električne energije JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar na dan 31.12.2013. godine

Kategorija potrošnje	Broj kupaca
110 kV	3
35 kV	1
10(20)kV	165
Kućanstva	173.488
Ostala potrošnja	14.531
Javna rasvjeta	1.812
Ukupno	190.000

Preuzeta električna energija po opskrbnim područjima

Naplata električne energije

Središnja aktivnost Opskrbe usmjerenja je prvenstveno na poslove naplate električne energije kao jednog od ključnih pokazatelja kvalitete i učinkovitosti cjelokupnog poslovanja JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar. Iznimno nepovoljni uvjeti globalne ekonomske krize koji su obilježili 2013. godinu, stvarali su dodatno opterećenje pri realizaciji naplate električne energije. Unatoč tome, a zahvaljujući poduzimanju niza pojačanih aktivnosti, kao i maksimalnom zalaganju i međusobnoj suradnji svih uposlenika Opskrbe električnom energijom, tijekom 2013. godine ostvaren je ukupan stupanj naplate električne energije fakturirane s uključenim obračunatim PDV-om na distribucijskim naponskim razinama od 99,24 %.

Stupanj naplate električne energije u 2013. godini	
Opskrbno područje Jug	99,33
Opskrbno područje Centar	98,70
Opskrbno područje Sjever	99,92

U cilju zaštite potraživanja od zastarjevanja, a kao jedna od krajnjih mjera pri realizaciji naplate električne energije pokrenut je značajan broj sudskih postupaka protiv kupaca koji uredno ne izmiruju svoje obveze za utrošenu električnu energiju.

Broj pokrenutih sudskih postupaka u 2013. godini	
Opskrbno područje Jug	950
Opskrbno područje Centar	203
Opskrbno područje Sjever	40

Odnosi s kupcima

Kvalitetna komunikacija s kupcima postala je neizostavan dio suvremenoga poslovanja, te se kao imperativ nameće potreba stvaranja novih vidova komunikacije i kontakata s kupcima. Kako se ne bi radilo samo o pukom informatičkom alatu, rad je Centra koncipiran na izravnom pružanju pomoći i usmjeravanju kupaca, te nastojanjima što bržeg reagiranja na eventualne specifične potrebe. U 2013. godini intenzivirana je i poboljšana cjelokupna komunikacija s kupcima kroz razvoj svih vidova podrške, a prije svega kroz unaprjeđenje poslova informiranja kupaca te poboljšanje kvalitete pisane, elektroničke i telefonske korespondencije. Rad i razvoj Informativnog centra služi kao podrška i veza kupaca sa svim organizacijskim dijelovima Opskrbe, čime se omogućava centralizacija svih kontakata, kao i učinkovita, brza i profesionalna komunikacija s kupcima. Svi prigоворi zaprimljeni u Informativnom centru, od jednostavnih upita informativnog karaktera pa do složenijih zahtjeva kupaca koji su zahtijevali daljnje aktivnosti u poslovnicama, uspješno su rješavani u postotku većem od 90%. Evidentan je i sve veći broj kupaca koji rješenje svojih zahtjeva pokušavaju pronaći posredstvom Informativnog centra, te je za istaknuti podatak da je broj poziva u 2013. godini veći za 53% u odnosu na isto razdoblje prošle godine.

Pregled ostvarene naplate i cijena električne energije za I-XII mjesecu 2013. godine

Redni broj	0 PIS	OSTVARENO I-XII 2012.		OSTVARENO I-XII 2013.		NAPLATA (u %)			PRODAJNA CIJENA pf/kWh		
		Fakturirana el. energija u KM	Naplaćena el. energija u KM	Fakturirana el. energija u KM	Naplaćena el. energija u KM	Ostvareno I-XII 2012.	Ostvareno I-XII 2013.	Plan 2013.	Ostvareno I-XII 2012.	Ostvareno I-XII 2013.	
1.	OP JUG	131.567.781	127.075.402	132.185.568	131.008.984	96,59	99,11	99,11	15,98	16,24	
2.	OP CENTAR	43.094.876	42.322.308	43.950.466	43.132.089	98,21	98,14	98,14	17,03	17,12	
3.	OP SLEVER	15.811.561	15.770.332	15.948.402	15.906.175	99,74	99,74	99,74	16,20	16,42	
5.	Ukupno (1.+2.+3.)	190.474.218	185.168.042	192.084.436	190.047.248	97,21	98,94	98,94	16,22	16,50	
6.	Kupči na 110 /220 kV	127.522.826	118.822.857	125.851.999	96.855.638	93,18	76,96	76,96	10,45	10,82	
7.	Ukupno (5.+6.)	317.997.044	303.990.899	317.936.435	286.902.886	95,60	90,24	13,28	13,70		
8.	Ostali netarifni kupci u BiH	30.931.058	25.719.691	63.282.911	55.727.978	83,15	88,06	11,31	8,10		
9.	Izvoz	8.934.891	5.922.492	9.811.949	11.732.720	66,28	119,58	9,52	8,38		
10.	UKUPNO JP EP HZ HB (7.+8.+9.)	357.862.993	335.633.082	391.031.295	354.363.584	93,79	97,00	90,62	13,04	12,10	

Napomena:

Vrijednosti u retku 6. se odnose na kupce električne energije na 110 kV i više i to na: Aluminij d.d. Mostar , B.S.I. lajce i Željeznicu F BiH kao tarifne kuce .

Tijekom razdoblja I-XII 2013. godine u sve tri ustrojene jedinice opskrbe električnom energijom vršene su redovne aktivnosti u cilju postizanja što učinkovitije naplate električne energije, i poduzimane su aktivnosti koje su sukladno važećim zakonskim propisima bile provedive, što je rezultiralo ostvarenim ukupnim stupnjem naplate od 90,62 %. Promatrajući vrijednostno, ukupna naplata od kupaca na distributivnoj naponskoj razini u 2013. godini je veća u odnosu na 2012. godinu za novčani iznos od 4.879.206 KM. (indeks 98,9).

Struktura fakturirane električne energije za I - XII 2013.godine

	Naponska razina	I - XII 2012.			I - XII 2013.		
		Fakturirano (MWh)	Fakturirano (KM)	Cijena el.energ. (pf/kWh)	Fakturirano (MWh)	Fakturirano (KM)	Cijena el.energ. (pf/kWh)
I	Aluminij d.d. Mostar	1.012.897	105.466.613	10,41	943.722	102.289.139	10,84
II	Željeznice F BiH	2.886	799.155	27,69	3.335	925.923	27,76
III	BSI Jajce	210.092	21.257.058	10,12	216.073	22.636.937	10,48
IV	Izvoz	87.099	8.934.891	10,26	117.142	9.811.949	8,38
V	Ostali netarifni kupci	273.530	30.931.058	11,31	782.036	63.282.911	8,09
1	35 kV	2.837	424.344	14,96	135	23.623	17,50
2	10 kV	173.695	26.022.309	14,98	175.422	26.612.606	15,17
VI	SN opskrba (1+2)	176.532	26.446.653	14,98	175.557	26.636.229	15,17
3	Ostala potrošnja	261.031	56.530.795	21,66	262.557	57.295.045	21,82
4	Kućanstva	721.877	103.445.730	14,33	707.514	104.143.242	14,72
5	Javna rasvjeta	21.703	4.051.040	18,67	22.404	4.226.249	18,86
VII	NN opskrba (3+4+5)	1.004.611	164.027.565	16,33	992.475	165.664.536	16,69
VIII	Ukupno tarifni kupci (I+II+III+VI+VII)	2.407.018	317.997.044	13,21	2.331.162	318.152.764	13,65
IX	SVEUKUPNO (IV+V+VIII)	2.767.647	357.862.993	12,93	3.230.340	391.247.624	12,11

I Fakturirana el. energija po tarifnim stavovima na 110kV naponu kupcu Aluminij Mostar

II Fakturirana el. energija po tarifnim stavovima na 110kV naponu kupcu Željeznice F BiH

III Fakturirana el. energija po tarifnim stavovima na 110kV naponu kupcu BSI Jajce

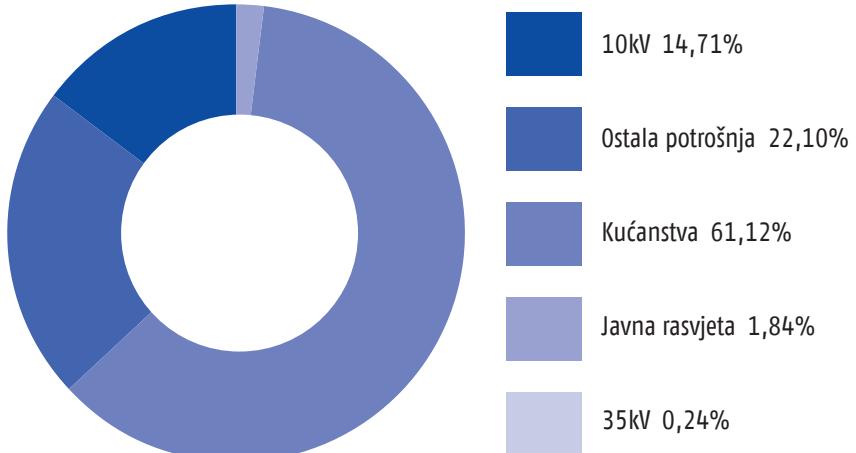
IV Fakturirana el. energija licenciranim kompanijama za trgov.el.energijom i elektroprivredama izvan BiH

V Fakturirana el. energija licenciranim kompanijama za trgov.el.energijom i elektroprivredama u BiH

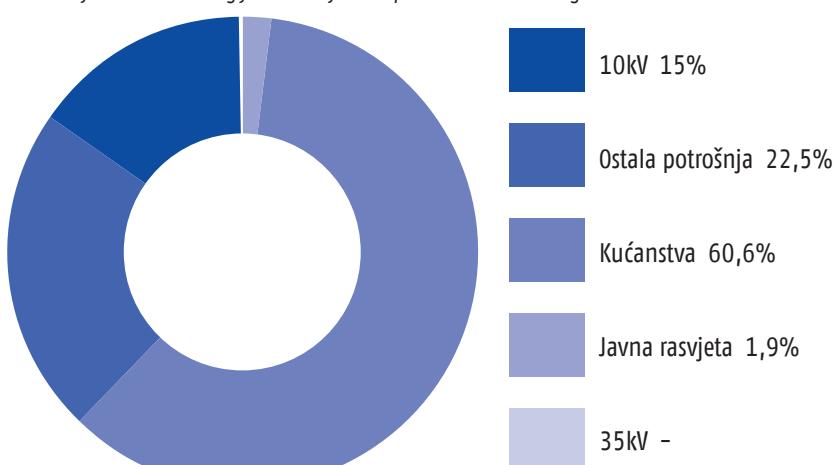
VI Fakturirana el. energija kupcima po tarifnim stavovima na srednjem naponu (35 kV i 10 kV)

VII Fakturirana el. energija kupcima po tarifnim stavovima na niskom naponu (0,4 kV)

Struktura fakturirane el. energije distribucijskim kupcima u MWh u 2012.godini

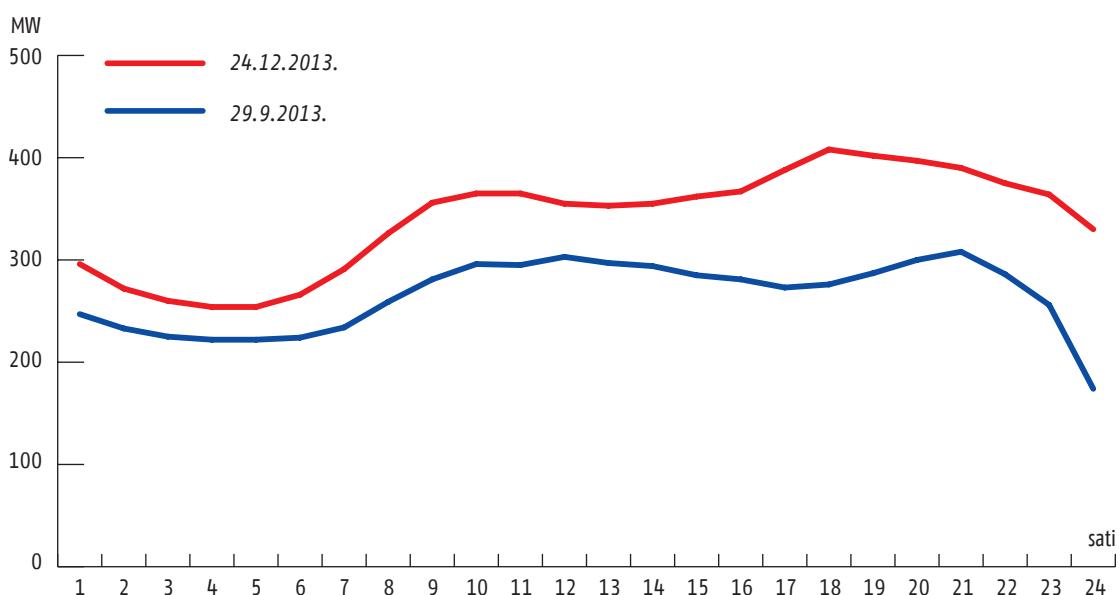
Struktura fakturirane el.energije distribucijskim kupcima u MWh u 2013.godini

mjesec	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
MAX (MW)	296	272	260	254	254	266	291	326	356	365	355	353	355	362	367	388	408	402	397	390	375	364	330	
MIN (MW)	247	233	225	222	222	224	234	259	281	296	295	303	297	294	285	281	273	276	287	300	308	286	256	174

mjesec	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
MAX (MW)	398	403	391	383	333	342	364	373	325	331	394	408
MIN (MW)	230	224	238	211	213	210	217	222	174	190	218	234

Dnevni dijagram opterećenja

Politika zaštite okoliša

JP Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosna d.d. Mostar sve svoje poslovne aktivnosti temelji na načelima održivoga razvoja koji podrazumijeva odgovorno upravljanje, pozitivno poslovanje, zadovoljstvo svih zainteresiranih strana i dinamičan razvoj koji ne ugrožava okoliš.

Društvo teži neprestanom postizanju boljih rezultata zaštite okoliša, te će kontinuirano poduzimati sve raspoložive mјere koje će poboljšati zaštitu okoliša u svim svojim organizacijskim dijelovima i aktivnostima.

Neprekidno će se pratiti učinci djelatnosti na okoliš i revidirati postupci kako bi se smanjili štetni utjecaji toga djelovanja.

Politika zaštite okoliša temelji se na načelima preventivnoga djelovanja i opreza.

Ta su načela:

- poštivanje zakonskih propisa, standarda i EU direktiva iz područja zaštite okoliša,
- odgovorno ponašanje prema okolišu kroz djelotvornu provedbu politike zaštite okoliša na načelima održivoga razvoja,
- razvijanje svijesti o potrebi odgovornoga odnosa prema okolišu kod svih uposlenika Društva,
- primjena najboljih raspoloživih tehnologija (čiste, okolišu prijateljske tehnologije i materijali),
- optimalno, odnosno odgovorno i racionalno korištenje prirodnih resursa,
- prioritetno i intenzivno korištenje obnovljivih izvora energije,
- stalno smanjenje, kontrola i nadzor emisija u zrak, vode i tlo, smanjenja buke i očuvanje biodiverziteta,
- kontinuirana procjena rizika i mogućih incidentnih utjecaja na okoliš, prevencija te eventualna sanacija nastalih šteta u cilju zaštite stanovništva i ugroženoga okoliša,
- uključivanje zahtjeva vezanih za zaštitu okoliša u razvojne planove i projekte, a kriterija zaštite okoliša u postupke donošenja odluka,
- smanjenje štetnosti i količine proizvedenoga otpada te pravilno upravljanje njime kroz odlaganje, ponovnu uporabu i zbrinjavanje,
- smanjenje energetskih gubitaka u proizvodnji i distribucijskoj mreži, te promoviranje energetske učinkovitosti kod svojih kupaca,
- informirati javnost o stanju zaštite okoliša u Društvu putem javnih sredstava informiranja i izradom redovitih godišnjih izvješća.

U skladu s promoviranim načelima politike okoliša, vršit će se obrazovanje i osobljavanje uposlenika kroz program obrazovanja o zaštiti okoliša, te ih poticati da rade na ekološki odgovoran način. Postojeći sustav nadzora zaštite okoliša održavati

i poboljšavati te postaviti jasne ciljeve upravljanja zaštitom okoliša. Kroz informiranje i javne rasprave o pojedinačnim

projektima osigurati komunikaciju s udrugama građana koje brinu o zaštiti okoliša i s drugim zainteresiranim stranama. Od isporučitelja opreme, konzultantskih i projektantskih te ostalih suradničkih tvrtki i poslovnih partnera tražit će se primjena odgovarajuće politike zaštite okoliša. Uprava i generalni direktor izražavaju svoju predanost provedbi Politike zaštite okoliša u JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar.

Hidrometeorološki sustav

Slijedeći svjetske trendove zaštite okoliša i razvijanje svijesti o potrebnim zaštite voda kao jedne od osnovnih karika u lancu proizvodnje električne energije JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar uspostavila je hidrometeorološki sustav kojemu je cilj praćenje kvalitete i kvantitete vode na vodotocima na području djelovanja poduzeća, kao i praćenje meteoroloških parametara (temperatura i vlažnost zraka, oborine, smjer i intenzitet vjetra) na lokacijama od važnosti proizvodnji i prehranjivanje slivova.

Sustav je u funkciji od rujna 2004. godine i tada je bio jedini takav sustav u širem okruženju gdje su sve postaje automatizirane i povezane sustavom daljinske dojave podataka. On se trenutačno sastoji od 26 hidrometeoroloških i 8 meteoroloških postaja. Na hidrološkim postajama mjeri se kvantiteta i kvaliteta vode: temperatura vode, pH-vrijednost, redoks-faktor, otopljeni kisik, zasićeni kisik, specifična provodljivost, nitrat, amonijak, mutnoća, ukupno otopljeni plinovi.

Postaje su opremljene svim komponentama nužnim za samostalan rad, motrenje i mjerjenje parametara, te sustavom daljinskoga prijenosa podataka putem GSM signala, povezanim s njegovim centrom smještenim u sjedištu poduzeća u Mostaru.

Informacijski sustav

Prijenos se podataka vrši sukladno zahtjevima daljinskoga prijenosa i to redovito u zadanim intervalima ili po pozivu. Za napajanje postaja koristi se fotonaponski sustav koji je opskrbuje ekološki čistom energijom. Njegov je sastavni dio i programski paket Hydras 3, aplikativni softver za prikupljanje, obradu i prijenos mjernih veličina u području hidrologije, meteorologije i zaštite okoliša. Hydras 3 ima bazu podataka visokih performansi koja omogućava mnogobrojne funkcije.

Postaje i instrumenti održavaju se sukladno standardima. Uspostavom tih automatiziranih postaja i hidrometeorološkoga informacijskog sustava omogućen je jednostavan i brz pristup valjanim podacima o vodotocima, tj. njihovim kvalitativnim i kvantitativnim promjenama u vremenu i prostoru, čime je osigurano i učinkovitije upravljanje i optimizacija proizvodnje.

Aktivnosti na zaštiti okoliša

JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar kontinuirano kroz sve svoje djelatnosti provode mјere zaštite okoliša s posebnim naglaskom na vode: uvođenjem hidrometeorološkoga sustava automatiziranih mjernih postaja kroz razvojne projekte čiji su važan dio studije utjecaja na okoliš s posebnim naglaskom zaštite kakvoće i količine voda; dobivanjem okolišnih dopuštenja za novozgrađene objekte do dobivanje okolišnih dopuštenja za objekte koji su pušteni u pogon prije stupanja na snagu zakon o zaštiti okoliša, kao i redovitim poribljavanjem akumulacija.

U JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar provodi se sustavno obrazovanje i osposobljavanje uposlenika za pripremu i uvođenje sustava zaštite okoliša, i do sada je troje uposlenika steklo međunarodno priznati certifikat za EOQ menadžera okoliša.

U cilju odgovornoga i okolišno prihvatljiva upravljanja otpadom u poduzeću sukladno usvojenom Postupku upravljanja otpadom od Uprave JP *Elektroprivreda HZ HB d.d.* Mostar zbrinjava se elektronički i električni otpad koji vrši odabrana ovlaštena i certificirana tvrtka. Također su pokrenute aktivnosti za izradu Projektnog plana izgradnje privremenih odlagališta opasnog i neopasnog otpada.

Zaključna razmatranja

Uprava o poslovanju

U hidroelektranama u kojima gospodari naše Društvo, zbog vrlo povoljne hidrologije, u izvještajnom razdoblju proizvedeno je 2.348,28 GWh električne energije, što predstavlja 191,1 % proizvodnje električne energije ostvarene u istom razdoblju 2012.godine.

Ostvareni gubici električne energije na distributivnim naponskim razinama (12,83 %) su manji od planskih gubitaka (14,%) i manji su od ostvarenih gubitaka za isto razdoblje prethodne godine za (13,78 %).

Nastavljene su aktivnosti na kontrolama kupaca i svrstavanju kupaca po pripadajućim trafo područjima. Poduzimane su aktivnosti na izmještanju mjernih mjesata/priključaka kod postojećih kupaca na trafo područjima na kojima su značajni gubici, zamjeni brojila poradi isteka roka za baždarenje i zamjena u svrhu smenjenja gubitaka i kontroli neovlaštene potrošnje električne energije. Pored navedenog nastavljene su aktivnosti na projektu daljinskog očitanja brojila i trenutno daljinski očitavamo 32.018 mjernih mjesta.

Tijekom razdoblja I-XII 2013. godine u sve tri ustrojbine jedinice Op-skrbe električnom energijom vršene su pojačane aktivnosti u cilju postizanja što učinkovitije naplate električne energije, što je rezultiralo većim stupnjem naplate (98,94%) od planiranog stupnja (97%) kod kupaca na distributivnim naponskim razinama. Naplata električne energije za sveukupno isporučenu i naplaćenu električnu energiju iznosila je 90,62%. U 2013. godini za 12.394 kupca električne energije iz kategorije „kućanstvo“ sukladno Odluci Vlade F BiH o subvencioniranju kupaca umanjeni su računi za utrošenu električnu energiju. Obračunata subvencija za I-XII mjeseci 2013. godine iznosila je 744.938 KM.

U cilju zaštite potraživanja od zastarjevanja tijekom razdoblja I-XII mjeseci 2013. godine nastavljeno je s aktivnostima na pokretanju parničnih postupaka protiv kupaca koji uredno ne izmiruju svoje obveze za utrošenu električnu energiju. U izvještajnom razdoblju podneseno je 1193 tužbi zbog duga za električnu energiju od čega se 964 tužbe odnosi na kategoriju „kućanstva“ i 232 tužbe na kategoriju „gospodarstvo“.

Ostvarena prosječna cijena za distribucijske kupce na niskom naponu (kućanstva,ostala potrošnja i javna rasvjeta) u promatranom razdoblju je iznosila 16,50 pf/kWh. srednjem naponu 15,17 pf/kWh i sveukupno na svim naponskim razinama 12,10 pf/kWh.

Ostvarenje naplate iznad planiranog stupnja naplate (97%) pozitivno je utjecalo na likvidnost Društva jer promatrajući pokazatelje likvidnosti – trenutne likvidnosti, tekuće likvidnosti i finansijske stabilnosti vidimo da su iznad poželjnih veličina i da imaju pozitivan trend rasta u odnosu na pokazatelje iz prethodnih godina.

Ukupno realizirane investicije za I-XII mjeseci 2013. godine su iznosile 39.423.894 KM od čega su ostvarene investicije iz vlastitih sredstava iznosile 22.203.845 KM ili 56,4% ukupnih investicija. Napominjemo da su na stupanj realizacije investicija prvenstveno utjecali predviđeni zakonski rokovi sukladno Zakonu o javnim nabavama (provođenje predviđenih pravnih lječjekova) kao i kašnjenje u usvajanju Plana poslovanja za 2013.godinu (usvojen u mjesecu svibnju 2013. godine)

Pokazatelji zaduženosti; koeficijent zaduženosti, financiranja, i vlastitog financiranja su iznad poželjnih vrijednosti .

Ostali pokazatelji poslovanja – ekonomičnosti, profitabilnosti i produktivnosti također zadovoljavaju referentne vrijednosti i imaju rastući trend s obzirom da je ovo obračunsko razdoblje završeno sa vrlo dobrim pozitivnim rezultatom.

Na kraju naglašavamo da zbog izuzetno povoljne hidrološke situacije u I. polovici 2013. godine, trošak nabave nedostajuće električne energije je bio manji od troška nabave za isto razdoblje prethodne godine (indeks 55,1), što se očekivano odrazilo na rentabilno poslovanje Društva i dobit u poslovanju.

Sagledavajući rezultate poslovanja kroz Izvješće o poslovanju za I-XII mjeseci 2013. godine, Uprava Društva i dalje će se zalagati za ostvarenje dobrog poslovnog rezultata sa zadacima:

1. pokretanja razvojnih projekata, sukladno odlukama vlasnika Društva;
2. daljeg smanjenja gubitaka električne energije;
3. zadržavanja postignutog stupnja naplate potraživanja za isporučenu električnu energiju;
4. praćenja troškova poslovanja u cilju opravdanog smanjenja istih u svim segmentima poslovanja, gdje je to moguće;
5. pouzdane, sigurne i kvalitetne opskrbe kupaca na svim naponskim razinama;
6. uspješnog upravljanja ljudskim resursima unutar Društva.

Nadzorni odbor o poslovanju

Na sjednici Nadzornoga odbora JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar održanoj 9. lipnja 2014. usvojeno je Izvješće o poslovanju za 2013. godinu, te je prihvaćen prijedlog Uprave o raspodjeli dobiti za 2013. godinu.

Osim Nadzornoga odbora i Odbor za reviziju Društva dao je pozitivno mišljenje na prijedlog o raspodjeli dobiti, kojim će se na najbolji način zaštiti interesi Društva i interesi dioničara.

Sagledavajući vrlo dobre ukupne rezultate poslovanja Elektroprivrede HZHB u 2013. godini Nadzorni odbor je konstatirao kako elektroenergetski sektor u BiH unatoč teškoj gospodarskoj situaciji i recesiji ostaje najstabilniji dio gospodarstva, te da Elektroprivreda HZHB u tome prednjači, i nastoji preko Uprave Društva poduzeće ustrojiti na principima suvremenih upravljačkih sustava koji su prisutni u razvijenim zemljama, pogotovo Europske unije.

Skupština o poslovanju

U Mostaru je 30.6.2014. godine održana 21. Skupština JP Elektroprivreda HZ HB dd Mostar. Na Skupštini je donesena Odluka o usvajanju Izvješća o poslovanju Društva za 2013. godinu, koje uključuje Finansijsko izvješće i Izvješće revizora, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.

U Izvješću o poslovanju prezentirani su izuzetno dobri poslovni rezultati, najbolji od osnutka Društva, koji su ostvareni zahvaljujući povoljnoj hidrološkoj situaciji, dobroj pogonskoj spremnosti, te nizom donesenih poslovnih odluka od strane Uprave i Nadzornog odbora Društva.

Znatno veća ostvarena proizvodnja električne energije (za 91,1% više od proizvodnje za isto razdoblje 2012. godine), te ostvareni gubici električne energije na distribucijskim naponskim razinama (12,83%) bili su manji od planiranih (14%) i manji od ostvarenih za isto razdoblje 2012. godine za 13,78%, a jasno govore o više nego dobrom poslovanju u svim segmentima poslovanja poduzeća.

Ostvarena dobit, u iznosu od 68.297.079,00 KM (54.917.741 KM iz poslovanja za 2013. godinu i 13.379.338 KM iz revalorizacijskih rezervi) sukladno donesenoj Odluci Skupštine o raspodjeli dobiti raspoređena je na:

- pokriće gubitaka iz ranijih godina iznos od 56.513.531 KM
- za zakonske rezerve iznos od 10.983.548 KM
- za donacije iznos od 800.000 KM

www.ephzb.ba